

# Reforma terja dejanj!

Dvakrat so odgovorni predstavniki novomeške občine (obč. skupščine, komiteja, odbora SZDL in sindikata) v zadnjem času pretresli položaj v zvezi z uresničevanjem gospodarske reforme: na sestanku z ljudskimi poslanci 6. avgusta in na posvetu z vodilnim političnim aktivom občine 12. avgusta. Ugotovitve in razprava obeh srečanj potrjujejo približno to, na kar smo naleteli tudi v drugih občinah našega ožjega področja: da večina neposrednih proizvajalcev še vedno ne pozna bistva gospodarske reforme. Vsi pomenki, načrtovanja, iskanje izhodov iz zagat in vse drugo se vrti še vedno samo okoli cen, podražitev in podobnega, še to pa je največkrat ostalo v krogu tistih, ki bi bili prvi poklicani, da vsa ta vprašanja podrobno in konkretno razložijo vsem članom delovne organizacije. Zato se bistvo reforme zožuje v napačne predstave, da so spremenjene cene pri tem osnovno vprašanje.

Obe novomeški posvetovanji sta opozorili na daljnosežni pomen gospodarske reforme, ki naj sproži hitrejši razvoj intenzivnejšega gospodarjenja in poslednje dohodek po delu. Samo tak prehod v boljše gospodarjenje nam omogoča nadaljnje postopno izboljšanje življenjske ravni delovnih ljudi. Čeprav je od začetka prvih ukrepov in smernic za uresničevanje reforme minilo že več tednov, pa sta posvetovanji hkrati pokazali porazno stanje v številnih delovnih organizacijah v občini:

— komaj 20 odst. delovnih organizacij ima pripravljene več ali manj konkretne programe za uresničitev nalog ob reformi;

— 24 odst. je takih organizacij, v katerih so do prejšnjega tedna pripravili samo prve preračune; ugotovili so stare in nove pogoje poslovanja ter obstali pri teh številkah;

— kar 40 odst. je podjetij, v katerih se nimajo zbrani podatki, kaj jim prinaša oz. nalaga reforma;

16 odst. pa je takih delovnih organizacij, v katerih eno-

stavno čakajo na razvoj dogodkov z neprizadetim vzdušjem: »Bo že kako, tudi to reformo bomo prestali...«

Taka lagodnost spriču usodnih in odgovornih nalog, ki so zdaj pred sleherno našo delovno organizacijo, je seveda skrajna lahkomyšelnost, pa tudi škodljiva brezbržnost, spriču katere bo občinska skupščina morala takoj zaostriti vprašanje osebne odgovornosti odgovornih ljudi v takih podjetjih in ustanovah.

Tak položaj kaže, da nekateri direktorji in komunisti v občini pri sedanjih odgovornih nalogah niso opravičili zaupanja. Vse prelagodno se lotevajo svojih poslov, čeprav je na dlani, da je rešitev za sleherno delovno organizacijo samo v dvigu storilnosti in zmanjšanju vseh številnih notranjih rezerv na kar najmanjšo mero. Vse ugotovitve tudi kažejo, da je v mnogih kolektivih delovna storilnost globoko pod povprečjem, instrumenti gospodarske reforme pa terjajo evropsko povprečje. Delovna disciplina je marsikje sila nizka, ni no-

tranzij predpisov o organizaciji dela, prav ta pa je v mnogih primerih najšibkejša točka, da ne gospodarimo bolje. Udeleženci so v raz-

njem delu in da takoj sestavijo krajše in daljše programe za izpolnitev nalog, ki so zdaj pred sleherno našo delovno organizacijo.



pravi opozorili na pravcato razpuščenost, ki vlada v nekaterih kolektivih, v katerih posamezniki zapuščajo delovna mesta sredi dela in prihajajo ali odhajajo z dela, kakor se komu zljubi. Imamo kolektive (žal na posvetih nismo slišali konkretnih imen), ki sprašujejo občinsko vodstvo, za »koliko smemo povečati osebne dohodke«, imamo pa tudi take, kjer začinjajo sestane delovne organizacije s stavkom:

»Zbrali smo se, da bi povečali cene našim proizvodom, da bomo kos nalogam gospodarske reforme.«

Žal je bil tudi v tem primeru podatek samo načelen in ne konkreten, čeprav sta obe posvetovanji jasno podčrtali nujno zahtevo: REFORMA TERJA DEJANJ. NE BESED!

Kako malomarno se lotevajo uresničevanja nalog reforme v posameznih delovnih organizacijah, je bilo razvidno iz ugotovitve občinskega političnega vodstva: po 8 posvetih in razgovorih o pomenu reforme in po kontroli, kaj je bilo potem narejenega, sta občinski komitej ZKS in obč. odbor SZDL ugotovila: vse naloge so se ustavile v istem krogu, ki je te naloge sprejel nase! Do delavca, ki bi moral biti aktivno vključen v uresničevanje reforme, navodila in naloge sploh še niso prišle! Tudi posamezni direktorji niso zagreti za te naloge, strokovne službe v kolektivih pa bi lahko dale veliko več od sebe, kot dajejo zdaj. Gre skratka za to, da odkrijejo napake v doseda-

**Vreme**

OD 19. DO 29. AVGUSTA

Med 20. in 22. avgustom deževje z ohladitvijo. V ostalem lepo vreme. Okrog 29. avgusta poslabšanje.

Dr. V. M.

Izjava političnega sekretarja CK ZKS  
Mihe Marinka

## SKRAJNO SEM OGORČEN NAD TISTIMI, KI NAVI- JAJO CENE

Politični sekretar centralnega komiteja ZK Slovenije tovariš Miha Marinko je ob svojem obisku 15. jubilejnega Garanijskega sejma v Kranju v posebni izjavi za »Glas Gorenjske« v zvezi z gospodarsko reformo med drugim dejal tudi naslednje:

»Skrajno sem ogorčen nad tistimi, ki v sedanjih situaciji navijajo cene, ki z izkoriščanjem trenutnega položaja skušajo priti na zeleno vejo. O tem morate več pisati. Na CK ZK Slovenije smo že sklenili, da bomo ostro ukrepali proti takim ljudem in kolektivom. Nikjer v svetu ni tega, nikjer v kapitalističnih državah, pri nas pa celo nekateri komunisti skušajo na tak način izmalčiti reformo. Za take komuniste v vrstah Zveze komunistov ni mesta!

Gospodarska reforma bo morala odpraviti vrsto slabosti, ki so se v zadnjih letih pojavile v našem gospodarstvu. Trgovina na primer sploh ni v stanju, da bi usmerjala proizvodnjo, to pa je njena naloga. Neposredno trgovaška podjetja bi morala kooperirati s proizvajalci. Zadruga odkupuje od kmetov pridelke le zaradi marže; to je navadno špekuliranje! Zakaj ne bi kmetje prodajali neposredno trgovskim podjetjem, s tem pa bi z odstranitvijo enega posrednika cene lahko precej znižali! Tudi kmetijska posestva se niso obnesla glede kooperacije s kmeti; kooperacija tako ostaja le na papirju, pogodbe so formalne, posledica tega pa so samo višje cene. Ne od zadrž in ne od kmetijskih posestev ni tistega učinka, katerega smo od njih pričakovali. Reforma bo morala te stvari urediti. Delno je vzrok za tako stanje tudi v tem, ker smo v povojnih letih prehitro izvedli migracijo prebivalstva iz dežele v mesta.«

## Avtomobilska cesta bo za 11 cm višja

Na odseku avtomobilske ceste Ljubljana—Zagreb med Otočcem in Kronovim rekonstruirala novomeško cestno podjetje asfaltno prevleko, ki je bila za sedanji in bodoči promet preslabo dimenzionirana. Takrat so računali, da bo vzdržala 10 let, vendar so strokovnjaki po ASHO testu, ki se v zadnjem času uveljavlja tudi pri nas, ugotovili, da je bila grajena le za 5 let.

Voziče bodo dvignili za 11 centimetrov tudi čez betonске robnike. Rob ceste bo potem označen z belo barvo, tako kot sredina. Na prehodu med betonom in asfaltom v Kronovem so zgradili 25 m dolgo rampo, da skoraj ne bo čutiti topnice.

Število težkih vozil na tej cesti je zelo naraslo in cesti bi bilo treba obnoviti vse do Ivančne gorice, vendar za enkrat še ni sredstev. Sedanja rekonstrukcija obsega 2,3 km.

## Obračun naročnine za 1965

Zaradi številnih ponovnih vprašanj glede naročnine za leto 1965 sporočamo vsem našim naročnikom:

za I. polletje 1965 ste že plačali letos

spomladi ... 600 din

za julij 1965 dolgujete naročnino po starem ... 100 din

za preostalih 5 mesecev do konca leta (avgust — december) pa dolgujete povečano naročnino:

5 x 260 din ... 1300 din

Po gornjem obračunu bomo torej za II. polletje pobrali od vseh starih naročnikov po 1400 dinarjev. Kdor kupuje Dol. list v trafiki, bo plačal zanj od 1. julija do 31. decembra (za 27 števil) skupno 1520 din.

Vsem starih naročnikom smo zaračunali naš tednik do konca julija po stari ceni, za vse naročnike pa velja po 1. avgustu nova naročnina.

Podražitev za 1965 znaša torej 800 dinarjev.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

## Priprave na rebalans proračuna

V občinski skupščini v Novem mestu že teko priprave za rebalans občinskega proračuna, svet za plan in finance pa bo v najkrajšem času o tem razpravljala. Na prvi prihodnji seji sicer ne bodo mogli razpravljati o dokončnem rebalansu, pač pa bo tekel pogovor o merilih za omejitve v proračunski potrošnji.

## Prihodnji teden v našem listu:

- Pošteno in nepošteno
- Krški papirničarji o novem dinarju
- Nelojalna konkurenca v KZ?
- Tragedija zaradi strupa
- Kdo bo ob milijone?
- Zares: TAKI SMO!



Tole je posnetek z novomeškega Glavnega trga v petek, 13. avgusta 1965, ob 9.12. Vsako minuto je prometni vrvež drugačen: zdaj ženska z otrokom pred vprežnim vozom, zdaj kolesar pred avtobusom, zdaj starček pred vespo... Pešci se sprehajajo čez cesto, kjer jim je najbolj pri roki — nihče pa ne pomisli, da se vsak trenutek lahko znajde pod kolesi. Po pravici povedano: barvane prehode za pešce poletno sonce in dež na kockah izbrišeta že v nekaj dneh. Enkratno barvanje prehodov pa stane 200.000 dinarjev! Več berite o nevarnosti na cestah na 11. strani v sestavku: Kam voznik?



# Novo znižanje cen v novomeški občini

Po prihodnji seji občinske skupščine v Novem mestu bodo obveljale v novomeški občini najvišje določene cene osnovnih živil, ki so nekoliko nižje od dosedanjih. Cene po prvem občinskem odloku so bile namreč nekoliko višje od priporočil. Na osnovi analiz ustreznih služb občinske uprave je svet za blagovni promet na seji 16. avgusta predlagal spremembo odloka za naslednje cene:

Moka B kvalitete: bela bo naprodaj po 240 din, polbela 188 din, črna 136 din; moka C kvalitete: bela 216 din, polbela 164 din, črna 128 din; kruh: beli 200 din, polbeli 169 din, črni 136 din (potrošniki na območju Straže in Sentjerneja plačajo pri kilogramu 2 din več za prevoz); sladkor kristal 260 din, sladkor v ko-

ckah 294 din, olje odprto 468 din, olje v steklenicah 502 din, piščanci, očiščeni, do 1000 din kilogram, živi piščanci pa so za 20 odst. cenejši; pasterizirano mleko po 140 din, nepasterizirano po 110 din. Bukova drva za kurjavo I. kval. po 7300 din, II. kval. po 6500, III. kval. po 5700 din, bukova drva sočnice po 4200 din (pri navedenih cenah drv je že ukinjen zvezni in občinski prometni davek, kako bo z republiškim pa še ni znano).

Svet je predlagal tudi nove marže za nekatera živila: 15 odst. za riž, 12 odst. za sol, 10 odst. za maščobe, 17 odst. za mesne konzerve, 20 odst. za mesne izdelke, 15 odst. za kavo, 20 odst. za začimbe, 25 odst. za banane, 20 odst. za južno sadje in 15 odst. za testenine.

## ZARADI PREKRŠKOV SO V KAZENSKEM POSTOPKU

Okrožno javno tožilstvo v Novem mestu je v minulem tednu dobilo več prijav organov inšpekcijskih služb in organov za notranje zadeve zoper podjetja in posameznike, ki so kakorkoli špekulirali ali skušali špekulirati v trenutni zmedli, do katere je prišlo ob spremembi cen.

Okrožno javno tožilstvo v Novem mestu je odstopilo: okrožnemu javnemu tožilstvu v Ljubljani prijavo zoper veletrgovino KURIVO Ljubljana, ker je v novomeški poslovavnici od potrošnikov, ki so premog plačati pred povišanjem cen, pa jim še ni bil dobavljen, po povišanju cen premog zahtevati plačilo razlike v ceni. S tem se je veletrgovina KURIVO iz Ljubljane pregrešila zoper 107. čl. uredb o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah;

Občinskemu sodniku za prekrške v Brežicah prijavo zoper trgovsko podjetje KRKA iz Brežic in poslovodjo Antona Bibiča. V poslovavnici 15 omenjenega podjetja v času od 27. julija do 9. avgusta letos kljub zahtevam potrošnikov ni bilo naprodaj bučnega olja in mlečne čokolade, čeprav je bilo oboje na zalogi.

Izgovor, da niso imeli novih cen ne velja, ker je bilo podjetje dokler ni dobilo novih cen, dolžno prodajati blago po starih cenah;

Občinskemu sodniku v Brežicah prijavo zoper trgovsko podjetje LJUDSKA POTROŠNJA iz Brežic in poslovodjo Engelberta Fridla. V času od 3. do 9. avgusta letos v poslovavnici 5 kljub zahtevam potrošnikov ni bilo naprodaj električnih žarnic, čeprav so jih imeli na zalogi. Izgovor, da niso imeli novih prodajnih cen ne more obveljati, ker bi morali žarnice prodajati po starih cenah, dokler nove niso bile znane, razen tega pa so bile nove cene različne tudi iz inventurnega popisa;

Javnemu tožilstvu SR Slovenije prijavo zoper KZ NOVO MESTO in direktorja inž. Jožeta Tanka, ker si je KZ Novo mesto pri prodaji živine zaračunavala neupravičeno visoke marže;

Javnemu tožilstvu SR Slovenije prijavo zoper tekstilno tovarno NOVOTEKS Novo mesto, in direktorja Mirana Simiča, ker je tovarna zadrževala v skladiščih svoje blago v upanju, da bodo odobrene višje prodajne cene.

## ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Pet dni je divjala bitka v kalifornijskem mestu Los Angeles, bil je pravi pekel v mestu angelov, kot je poročal posebni dopisnik »Dela« iz Združenih držav Amerike.

Začelo se je z neznatnim incidentom, ko je policaj aretiral črnškega mladeniča, češ da je pijan. To je bila iskra, ki se je razžarela v mogočen požar črnškega upora v Los Angelesu in ki je odmeval po vseh večjih mestih ZDA, zlasti pa še v Chicagu. Na mah je bil na nogah ves črnški del mesta, Watts po imenu in ki šteje okrog 200.000 prebivalcev. To so bile noči terorja in groze, ropanja in uničevanja, ko so na sto koncih prasketali požari zažganih poslopjij in trgovin, ko so nastopili vojaški koroni in enote nacionalne garde. Ko snajperski strelci in odmevalne salve pušk, piše očividec.

Našteli so vsega skupaj 32 žrtev — toliko jih je padlo kot v Vietnamu v nekaj tednih, — ranjenih je bilo čez 750, okrog dva tisoč ljudi pa so zaprli, na tisoče drugih pa so postavili ob zidove ali jih položili po pločnikih ter so morali držati roke nad glavo, kar v ZDA pri pouličnih bojih radi store.

Zakaj? To se sprašujejo in si iščejo odgovora. Začudenj so, da se je to zgodilo na severu ZDA, kjer s črnško glasovalno pravico ni bilo problemov, in to prav isti teden, ko je Johnson podpisal zakon, po katerem bo posledj strogo kaznovan vsak, kdor bi kratil kateremu koli državljanu ZDA glasovalno pravico. In drugi strežejo s

podatki: Watts je črnški geto, kjer je največ nepismenih, kjer je skoraj vsak drugi brez posla, kjer je največ prostitucije, kjer je največ kriminala, kjer je največ. itd., skratka, kjer je največ zla v vsej ameriški družbi.

Upor so zatrli tako, da so ta črnški del mesta neprodušno zaprli s strelci, torej se črnški srd ni mogel razliti v »beli« del mesta. Če pa bi hoteli zares poiskati vzroke

## Upor črncev

črnških neredov v ZDA, potlej bi ga težko našli samo v statistikah, temveč bi ga morali nemara poiskati prav v tej socialni bedi črnškega prebivalstva, ki ima v ameriški družbi edino pravico biti izkoriščen, zapostavljen in preziran. Srd se počasaj nabira in le majhne iskrice je treba, da se razžari v plamen požara. Reagira potlej pač tako, kot so ga naučili — če ga imajo za barbara, reagira na barbarski način. Takrat tudi pastorske pridige nič ne pomagajo.

Pretekli teden pa se je zgodilo še nekaj, kar bo imelo vsekakor daljnosežne posledice na mednarodno dogajanje. Ameriški predstavnik v OZN Goldberg je sporočil, da ZDA ne bodo več postavljale problema okrog 19. člena ustanov-

ne listine OZN. Ta člen namreč pravi, da na zasedanju generalne skupščine OZN nima glasovalne pravice tisti, ki dve leti ne poravnava svojih finančnih obveznosti do svetovne organizacije. Takih članic OZN pa je kar precej, med njimi sta tudi Francija in predvsem SZ, plačali del stroškov za vzdrževanje noče pristati na to, da bi nje čet v Kongu in na Srednjem vzhodu. Trdita namreč, da so bile te operacije OZN sklenjene mimo varnostnega sveta, ki mora najprej sklepiti o tem in šele nato generalna skupščina. Tokrat pa je bilo narobe. Zaradi tega je 19. zasedanje generalne skupščine propadlo, bila je le splošna razprava, sklepali pa niso in tako se je skupščina tudi razšla. Ker so ZDA vztrajale pri tem, da je treba uveljaviti 19. člen, je bilo ohromljeno delo vse svetovne organizacije in je kazalo, da tudi do 20. — jubilejnega — zasedanja ne bo prišlo.

Zdaj pa so v Washingtonu pustili. Med nevezanimi državami je namreč čedalje bolj dozorevalo mnenje, da je treba v OZN izsliliti glasovanje o 19. členu, pri čemer računajo, da bi velika večina članic ne glasovala po želji ZDA. Torej bi ZDA doživele v svetovni organizaciji velik politični polom. Nemara bo res, da je prav to močno vplivalo na odločitve Washingtona, da bodo 19. člen pustile pri miru, zlasti še, ker so ZDA že zaradi Vietnamske dovolj osamljene. Vsekakor pa je to dobro znamenje za prihodnost. Zal. takih nj veliko.

## KOČEVJE: ne samo na potrošnikova ramena!

Minuli petek je občinski odbor SZDL Kočevje sklical posvetovalne direktorjev gospodarstvih in drugih organizacij o izvajanju gospodarske reforme, posveta pa so se udeležili tudi nekateri predstavnik samoupravnih organov.

Namen sestanka je bil ugotoviti, kaj so gospodarske organizacije napravile za uspešnejše izvajanje reforme, kakšno je politično razpoloženje zaposlenih, kaj vse so upoštevali pri formiranju cen in če so o tem razpravljali samoupravni organi, kakšna je informiranost kolektivov in kako urejajo osebne dohodke, kako je z iskanjem notranjih rezerv in z odpuščanjem zaposlenih itd.

Občani so v glavnem zaskrbljeni zaradi pretiranega povečevanja cen. Čeprav so pričakovali podražitve, česa podobnega se niso nadejali. Na posvetu so nekateri menili, da reforma ni bila dovolj pripravljena, zlasti kar zadeva podražitve (npr. cene elektrike še niso znane). Pri cenah bo vsekakor treba popolnoma upoštevati najvišje dovoljene meje, katerih ne bi smeli v nobenem primeru prekorajiti. Ob tem je treba uvesti večjo delovno discipli-

no. Verjetno so tudi v gornjih mejah cen večje ali manjše notranje rezerve, ki bi jih kazalo izkoristiti, ne pa vsega bremena enostavno preveliti na potrošnikova ramena.

O notranjih rezervah je bilo dovolj govora že prejšnja leta in ne glede na reformo bi jih morali čim bolj izkoristiti. Ob notranjih rezervah zadnje čase vse pogosteje kažemo na administracijo, ki nedvomno veliko stane, vendar pa je treba ob tem najprej opredeliti nekatere pogoje, ki sami po sebi poslovanje birokratizirajo.

Ko so govorili o odpuščanju delavcev, so menili, naj bo to zadnja možnost, ko smo izkoristili že vse notranje rezerve. Pri tem pa je treba delati s poslušom. Pri Zidarju bodo npr. verjetno morali odpuščati nekaj delavcev, če ne bodo imeli dovolj gradbenega materiala (betonsko železo).

Po mnenju večine bo treba v reševanje problemov, ki jih prinaša reforma, intenzivne vključiti tudi strokovne kadre, inšpekcijske službe pa morajo biti stalno na preži in budno spremljati vse negativne pojave. Posvetovalne je nakazalo tudi vrsto aktu-

alnih problemov, ki so jih dolžni reševati skupščinski in drugi višji organi. Posebna komisija pri občinski skupščini pa bo pomagala delovnim organizacijam reševati problematiko v zvezi z gospodarsko reformo.

Naj ob koncu zabeležimo še to, da so nekateri delovne organizacije sklenile znižati cene svojim izdelkom.

## Kaj pa cene uslug v gostinstvu?

Svet za blagovni promet občine Novo mesto je na seji 16. avgusta med drugim načel tudi razpravo o cenah gostinskih uslug in storitev. Člani sveta so menili, da bi bilo potrebno sklicati svet predstavnikov gostinskih organizacij in se na njem pogovoriti o formiranju novih cen v gostinstvu v novih pogojih.

## Prva kazen je že izrečena

Občinsko sodišče v Novem mestu je na razpravi 17. 8. 1965 kaznovalo Pavla Dremelja iz Ljubljane, Rožičeva ulica 9/II, s tremi meseci zapora. Dremelj je 26. julija 1965 kot skladiščnik v Zdravilišču Dol Toplice ob popisu tobačnih izdelkov zaradi zvišanja cen prikril v svojem stanovanju 450 zavojčkov cigaret Opatija in Jadran. S tem se je nameraval okoristiti z razliko v ceni v znesku 24.500 din. Na opozorilo inšpekcijskih organov je Dremelj cigarete vrnil v skladišče. Kazen je ostra zato, ker je Pavel Dremelj bil zaradi gospodarskih prestopkov že trikrat kaznovan, tokrat pa je zlorabil uradni položaj in uradne pravice iz koristljubja.

## TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

**UPOŠTEVATI JE TREBA TRZNE RAZMERE.** Marsikatero podjetje, ki je hotelo izkoristiti reformo, da bi z neutemeljenim zvišanjem cen svojih izdelkov rešilo nekatere svoje probleme, seveda na račun potrošnikovega žepa, že občuti na svoji lastni koži, da trg ne sprejema previsokih cen. Kdor tega spoznanja še ni okusil, mu ne bo treba dolgo čakati. Kupna moč potrošnikov ni tako neizčrpna, da bi lahko prenesla kakršne koli cene. Na Kvarnerski obali, na primer, so ugotovili, da se je, odkar so podražili pivo, zmanjšala potrošnja ne pijače. Kaj tedaj preostane gostincem? Morda je samo dvoje: ali da še naprej vztrajajo pri visokih cenah in ostanejo brez zalogovnih sredstev za osebne dohodke, ali pa da popustijo in znižajo cene na raven, ki ustreza tržnim razmeram.

Nekaj podobnega kot kvarnerskim gostincem se je zgodilo tudi mariborskim mlekarjem: odkar so podražili mlečne izdelke, se je zmanjšala njih potrošnja za polovico. Tako se bo godilo še marsikomu. Zmanjšana potrošnja sproži kopico posledic, kot na primer kopičenje zalog, težave z obratnimi sredstvi, zmanjšanje proizvodnje in tako dalje. Zato ravnajo prav tista podjetja, ki so bolj preudarna pri določanju cen in ki predvsem upoštevajo tržne razmere.

**NE SPREGLEDATI TEŽIŠČA REFORME.** Halkija Pozderac, zvezni sekretar za industrijo in trgovino je v razgovoru z novinarji med drugim dejal, da je preveč usmerjena vznemirjenost prebivalcev na cene. To odvraca pozornost zlasti proizvajalcev od težišča reforme, ki mora biti v urejanju in delovnih organizacijah, v urejanju njihovega gospodarjenja, v organizaciji dela itd.

**KOMISIJA SZDL JUGOSLAVIJE** meni, da ne bomo v popolnosti uresničili reforme,

če ne bomo težili za tem, da bi bili prejemki odvisni od produktivnosti. Tudi nadomestilo za zvišane življenjske stroške ne bi smelo predstavljati nekakšnega draginskega dodatka, temveč bi moralo biti v odvis-

## Trg ne bo sprejel previsokih cen

nosti od delovnih uspehov in prizadevanj posameznika in podjetja kot celote.

**PRVE OBRAVNAVE PRED VISJIM GOSPODARSKIM NODIŠCEM.** Republiški javni tožilec je obtožil zaradi špekulacij več gospodarskih organizacij in odgovornih oseb. Obravnave pred visjim gospodarskim sodiščem bodo te dni. Javni tožilec je v vseh obtoženih primerih zahteval, naj višje gospodarsko sodišče prepove vsem obtoženim odgovornim osebam za določen čas opravljati enako službo. Med prijavljenimi gospodarskimi organizacijami so: gostinski podjetji »Pošta« na Jesenicah in »Hmeljars« v Zalcu, kmetijski zadrugi v Pesnici in Selnici, kmetijsko živilski kombinat Kranj in Novoteks. Slednji je obtožen, da je v pričakovanju, da se bodo zvišale cene, zadrževal v skladišču za 306 milijonov dinarjev sintetičnih in volnenih tkanin.

**ODSTAVITEV PETIH STROKOVNJAKOV V TAM.** Samoupravni organi so na po-

budo političnih organizacij tovarne avtomobilov v Mariboru odstavili s položajev pet strokovnjakov, ki na svojih delovnih mestih niso delali v korist podjetja. Člani kolektiva so pozdravili tako odločitev, ne da zaradi tega ne bi cenili pomena dela strokovnjakov, če je to zares v korist vsega kolektiva.

**REZERVE IN RAZUMNOST.** Gotovo je res, da je treba na vseh koncih in krajih varčevati, odkrivati tako imenovane skrite rezerve in tako dalje. Toda pri tem moramo biti razumni. Ko je, na primer, govor o šolstvu, kjer je tudi treba iskati možnosti, kako zmanjšati stroške, ne bi smeli kratiti dosežene kakovosti in intenzivnosti vzgojno-izobraževalnega dela. Tako piše v ponedeljskem uvodniku »Dela« novinar Janko Svečna.

**PREMALO INŠPEKTORJEV.** Zadnje čase je vse bolj jasno spoznanje, da tržna inšpekcija kadrovsko in strokovno ni dovolj močna ter da bi jo bilo treba okrepiti. Povečati je treba tudi družbeno veljavo tržnih inšpektorjev in ne dovoliti, da bi nalagali tej tako pomembni službi postranske naloge. Ob sprejemanju novih ukrepov so bili nekateri inšpektorji zaposleni s popisi in podobnimi opravili, namesto da bi bili tam, kjer je bilo njihovo mesto.

**SEMINAR ZA ZAMEJSKO MLADINO.** CK ZM Slovenije je priredil seminar za zamejsko mladino. Udeleženci seminarja so poslušali predavanja o kulturnih gibanjih na Slovenskem, s posebnim poudarkom na književnosti, o mladinskem gibanju pri slovenskih manjšinah v Avstriji in Italiji, o družbenoekonomskem in političnem razvoju SFRJ in o drugem.

## KRATKE IZ RAZNIH STRANI

**GRŠKA VLADNA KRIZA SE NI REŠENA.** — Tudi pretekli teden se niso rešili vladne krize v Grčiji. Kralj Konstantin II. vztraja pri tem, da voditelju unije centra Papandreou ne da mandata za sestavo vlade, volitev pa tudi noče razpisati, ker se boji, da bi se na volitvah izcimilo kaj takega, kar dvoru ne bi bilo v prid. Nemara pa tudi Papandreou ni prav veliko do tega, da bi se ta kriza preveč zaostri, saj čas vsekakor ne dela zanj. Poročajo namreč, da o močnem kolebanju v njegovih stranki, nekateri pišejo, da o pravem razcepju v njej in o zbiranju levčarsko usmerjenih sil v nekakšno ljudsko fronto, v katero bi se vključili tudi nekateri poslanci Papandreoune unije centra. Srednjo pot bo zdaj kaj težko ubrati.

**FOTOGRAFIJE DRUGE STRANI LUNE.** — Sovjetski znanstveniki so objavili fotografije, ki jih je posnela vesmirska postaja Zond 3, ko je letela le 10.000 km od Lune, in to s tiste strani, ki je vedno obrnjena proč od Zemlje. Prve posnetke zadnje strani smo videli že oktobra 1959. leta, ki jih je posredovala postaja »Luna 3«, vendar so bili to posnetki iz oddaljenosti kakih 60 do 70 tisoč kilometrov. Tokrat so posnetki dosti jasnejši. Luno pa so fotografirali tako, da so zajeli nekaj tudi Lamine sence in so torej sončni žarki padali poševno na Luno površino. Odtod so tudi slike jasnejše.



# Odločite se: „Sadjar bom postal!“

Letos je nanoslo, da je mladini, ki je končala osemletko, na voljo zelo malo učnih mest v obrti, pa tudi mnoge srednje strokovne šole so pripustile k sprejemnim izpitom samo odlične in prav dobre dijake. Mnogo mladih ljudi se še vedno s skrbjo vprašuje: »Kam oditi, za kaj se odločiti?« Najbrž je malokdo pomislil na sadjarsko šolo v Krškem, ki še nima zasadenih vseh mest in po dvoletnem pouku nudi kvalifikacijo sadjarja. Šola deluje v okviru kmetijskega izobraževalnega centra iz Celja.

Sadjarska šola v Krškem je nadaljevanje šole, ki je nekdanj delovala na Radni pri Sevnici. Zaradi precejšnje bodočnosti, ki jo ima sadjarstvo v našem kmetijstvu, zlasti pa v krški občini, kjer

**Če ne morete v uk ali v srednjo strokovno šolo, se lahko odločite za sadjarski poklic – V sadjarski šoli v Krškem vas bodo rade volje sprejeli – Srednje kmetijske šole v Sloveniji izobrazijo vsako leto 738 kmetijskih tehnikov, poklicne kmetijske šole pa le 413 poklicnih kmetijcev, četudi prav slednjih potrebujemo neprimerno več**

v Stari vasi nastaja 170 hektarski plantažni sadovnjak, so področne kmetijske organizacije spodnjeposavskega bazena šole za Radne, ko ji je grozila ukinitve, preselje v Krško. Prva generacija gojenčev, ki so začeli s šolanjem v Krškem, je letos šola že končala, fantje in dekleta pa zdaj že delajo kot poklicni sadjarji po raznih obratih.

Sodobna sadjarska proizvodnja se pri nas šele razvija in prav gotovo potrebuje dobre strokovne kadre, zlasti pa delavce, ki so večji samostojnega dela v sadovnjaku. Na trgu je iz leta v leto večje pomanjkanje domačega namiznega sadja. Družbeni sadjarski obrati so še premajhni, zasebno sadjarstvo pa je večidel tako obubožano, da na tržišču ne pomeni veliko. Investicijska politika v kmetijstvu se bo zategadelj morala usmeriti v večje naložbe za razvoj sadjarstva, pred kmetijskimi organizacijami

pa je hkrati zelo odgovorna naloga: pripraviti obnovo zasebnega sadjarstva. Dodati velja še to, da je sadjarstvo najbolj donosna panoga, ki zelo obilno vrača vložena sredstva.

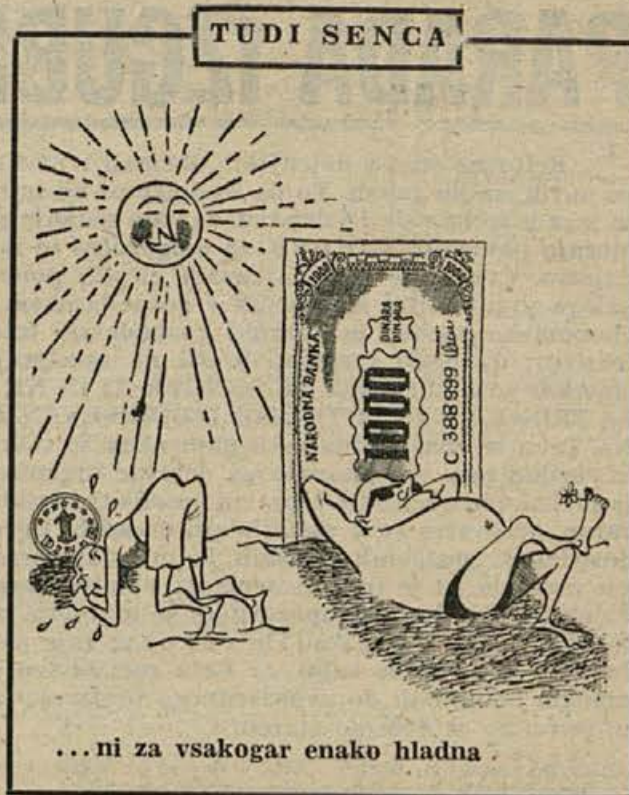
Mnoge dosedanje naložbe v sodobne sadjarske obrate niso uresničile pričakovanj prav zato, ker na novih obratih ni bilo strokovno usposobljenih delavcev sadjarjev, ki bi se morali ukvarjati z neposredno proizvodnjo v sadovnjaku. Načrti so bili lepi,

ekonomski izračuni tudi, strokovnjakov s srednjo in višjo izobrazbo je bilo dovolj, ni pa bilo sadjarjev, ki bi znali drevje negovati in gojiti. Drevo je živa stvar, ki zelo hitro občuti naravne in druge zunanje vplive.

Čeprav smo zdaj ob prvih začetkih reforme skoroda izgužili tla pod nogami, bi morale kmetijske organizacije o vzgoji sadjarjev, ki naj obnovijo družbeno in zasebno sadjarstvo, razmišljati zelo resno. Iz vrst mladine naj povsod izbirajo tiste, ki imajo veselje za ta poklic! Mnogim mladim ljudem, ki v teh trenutkih ne vedo ne kod ne kam, pa bo lahko pomagala odločitev za študij na sadjarski šoli v Krškem.

## Srečanje kmetov in kooperantov v Brežicah

Občinski odbor SZDL v Brežicah je v nedeljo 15. avgusta povabil na razgovor okoli 35 kmetov in kooperantov iz raznih krajev občine. Zbrali so se že ob sedmih zjutraj in si dopoldne ogledali najprej Posavski muzej, nato pa so odšli na topolove plantaže v Vrbinji. Ogledali so si hleve Kmetijsko gozdarskega podjetja v Sentlehartu in hleve brežiške KZ v Trnju, nazadnje pa še tople grede na Catežu. Ogledu je sledil razgovor o gospodarjenju v kmetijski panogi in ostalih gospodarskih problemih v občini. Udeleženci so menili, da so takšna srečanja zelo koristna.



## INLES RIBNICA: za drobec pod planom

Kolektiv kombinata Inles v Ribnici je v juliju proizvedel za skoro 340 milijonov dinarjev izdelkov ali le dobrih 85 odstotkov mesečnega plana, medtem ko so v prvih sedmih mesecih leta dosegli že dve milijardi 629 milijonov ali 99,85 odstotkov sedemmesečnega plana. Julijski proizvodni plan je presegel le obrat Dolenja vas, kjer že nekaj mesecev delajo s skrajšanim delovnim časom, in sicer za 10,6 odstotka, ostalih

pet obratov pa je bilo pod planom. Sedemmesečni proizvodni plan so presegli obrati Podpreska (22,12 odst.), Dolenja vas (13,43 odst.) in Ribnica (3,71 odstotka).

Izvozni plan so v minulih sedmih mesecih dosegli le 40-odstotno. Inozemski kupci so ob uvajanju novega gospodarskega sistema pokazali precejšnje nezaupanje oziroma so raje počakali kakšni ukrepi bodo sprejeti. Podjetje pričakuje, da bodo v naslednjem obdobju lahko prodali zalogo izvoznega blaga in tako nadomestilo zamujeno. Pričakujejo tudi, da se bodo sprico novih deviznih predpisov lažje vključili v mednarodno delitev dela.

## Za 5 din cenejše mleko v Kočevju

V Kočevju lahko potrošniki od nedelje kupujejo mleko po 135 dinarjev liter, medtem ko je bilo doslej po 140 din. Pocenili so se tudi nekateri mlečni izdelki. Precej so znižane tudi cene mesa in mesnih izdelkov, kakor predvideva zvezni predpis o cenah mesa. O znižanju cene belemu kruhu smo že pisali zadnjič, verjetno pa se bo pocenili tudi črn kruh.

V torko so na seji sveta za blagovni promet razpravljali o maržah in maloprodajnih cenah, za katere je pristojna občinska skupščina. O tem bomo podrobneje poročali prihodnji teden.

## Žabječani obirajo hmelj

Skoraj vsi stanovalci iz gozda Žabjeka so te dni na obiranju hmelja v Srebrničah. Mnogi so si v bližnjem gozdu postavili šotere. »Naj tudi mladi zaslužijo,« pravijo starši, predvsem zaposleni Cigan, kajt obiranje hmelja je pač tak posel, pri katerem marljivo obiralci lahko dobro zaslužijo.

## 320 prodanih prašičev v Brežicah

Zivinski sejem je bil 10. avgusta v Brežicah izredno slabo obiskan. 14. avgusta so na tedenski sejem prašičev pripeljali 585 živali, od tega 350 mlajših od treh mesecev. Za 300 prodanih prašičev, starih do treh mesecev, so zahtevali do 550 din za kg žive teže, medtem ko so za 20 prodanih živali, ki so bile starejše od treh mesecev, zahtevali po 420 din za kg žive teže.

## Beseda o bizeljskem vinu

Naše bralce opozarjamo na kmetijske nasvete, ki bodo v radiu Ljubljana v sredo, 25. avgusta: tokrat bo ob 12.30 (pol enih popoldne) govoril o bizeljskih vinih, njihovi vzgoji in prodaji tovariš Ferdo Sepetavc. Ne zamudite zanimivega prenosa!

# Gostinstvo na vrtiljaku cen

V novomeškem METROPOLU problem kalkulacija, v KANDIJI že brez notranjih rezerv, v DELAVSKI RESTAVRACIJI poskusne cene – Promet bistveno nespremenjen – Kako delati, da bosta gostinec in gost ostala prijatelja?

### Direktor hotela METROPOL:

»S 15 do 20-odstotno podražitvijo pijač in jedil ne krijemo vseh stroškov, ki jih je sprožil val najnovejših cen. Presedeli smo ure in ure, do prave kalkulacije glede na neustaljene cene ne moremo priti. Storitnost? – treba jo je povečati. Izmene bomo uredili tako, da bo osebje polno zaposleno. Zaostrili smo delovno disciplino in pričakujemo zlasti padec pri bolniških. Novih delavcev ne nameravamo sprejeti. O povečanju osebnih dohodkov tudi še nismo govorili; kolektivno pojasnjujemo, da bodo večji prejemki prišli le, če se povečata storitnost in promet. Trenutno nad prometom nimamo pritožb, padec pričakujemo v naslednjih mesecih.«

### Direktor hotela KANDIJA:

»Notranjih rezerv v delovni sili ali kje drugje – če iz vzamem, da bomo nekvalificirane delavce poskusili za-

menjati s kvalificiranimi – nimamo. Za nami je počišče, ker smo počrpali vse, kar se je dalo. To je bilo v obdobju, ko je bil naš osrednji smoter urediti hotel. Kar se tega tiče, so prišli večji sadovi šele letos. Povečali smo število ležišč od 15 na 35, od tega smo petnajst postelj dobili tako, da smo izselili svoj personal v druga stanovanja. Pet postelj za goste imamo

### KRŠKO: »na pamet« ne bomo reformirali!

8. avgusta je obiskala Krško veččlanska komisija republiškega izvršnega sveta, ki jo je vodil dr. Pavle Rozman. Komisija je v neposrednem stiku s predstavnikmi delovnih organizacij ugotavljala gibanje cen, stanje po reformi in to, kako so se kolektivni na reformo pripravili. Na splošno velja ugotoviti, da se v večini delovnih organizacij kljub pogostim opozorilom na nove ukrepe niso pripravili kaj prida vestno. Prav zategadelj pa zdaj marsikje izgubljajo čisto brez potrebe glavo, sprejemajo odločitve na vrat na nos in skušajo reševati situacijo (ki jih je prehitela) kar »na pamet« ne da bi imeli pri rokah prepotrebne, zelo podrobne analize.

zunaj hotela. Gostom poskušamo nuditi, kar moremo. Resno razmišljamo o tem, da bi znižali ceno piva. Pivo dobavljamo s svojim kamionom iz Karlovca ceneje, kot bi ga dobili pri domačem grosistu. Glede na vse to nam še kar dobro gre, osebni dohodki so primerni in jih vsaj zdaj še ne nameravamo povečati. – Mimogrede še tole: radi bi hotel tako uredili, da bi bil res podoben sodobnemu gostišču. Znotraj je že marsikaj izboljšano, prah z makadamske ceste, ki pelje na Grm in neprijetni duhovi iz sosednje mesarije pa nam ne delajo reklame. Upoštevajmo, da pripeljejo modernizirane ceste v naše kraje vedno več turistov, mi pa smo jih dolžni kulturno postreči.«

### Računovodkinja DELAVSKE RESTAVRACIJE:

»Pred podražitvijo (2. avgusta) se je s prvim kosilom hranilo povprečno 20 abonentov več kot po podražitvi, pri drugem meniju pa je razlika 20. Zadnje dni prodamo drugih kosil skoraj toliko kot prvih. Hrano smo podražili za 33 odstotkov, tako da abonentni plačajo: za kosilo 370 in 300 din in za večerjo 240 din. V prosti prodaji je prvo kosilo 430, drugo 360 in večerja 280 din. Cene so poskusne.«

## ŠOLSKI CENTER ZA BLAGOVNI PROMET BREŽICE

SOLA ZA PRODAJALCE

(prej TRGOVSKA SOLA)

bo v šolskem letu 1965/66

sprejela

## 60 (šestdeset) učencev prvega letnika

Pogoji za sprejem so:

- 1) starost 15–18 let (izpisek iz rojstne mat. knjige)
- 2) končana osnovna šola (šolsko spričevalo)
- 3) telesna in duševna sposobnost za poklic prodajalca (zdravniško spričevalo)
- 4) sklenjena učna vajenska pogodba ali pogodba o štipendiranju.

Lahko se bodo vpisali tudi učenci brez sklenjenih učnih ali štipendijskih pogodb, ako bodo podjetja sprejela učence na obvezno učno prakso (v listem času, ko niso pri teoretičnem pouku v šoli) – (potrtilo podjetja).

Vpisovanje za učence s pogodbami bo 6. septembra 1965 ob 8. uri. Učenci brez pogodb morajo predložiti kolkovano prošnjo (50 din), vse potrebne dokumente in frankirano ovojnico za odgovor ravnateljstva centra najkasneje do 29. avgusta 1965.

Pričetek rednega pouka bo 6. septembra 1965. Učenci iz oddaljenih krajev bodo lahko stanovali v šolskem internatu.

Popravni izpiti bodo 30. avgusta 1965. Ostala pojasnila dobite v ravnateljstvu centra v Brežicah, Prešernova ulica 19-a.

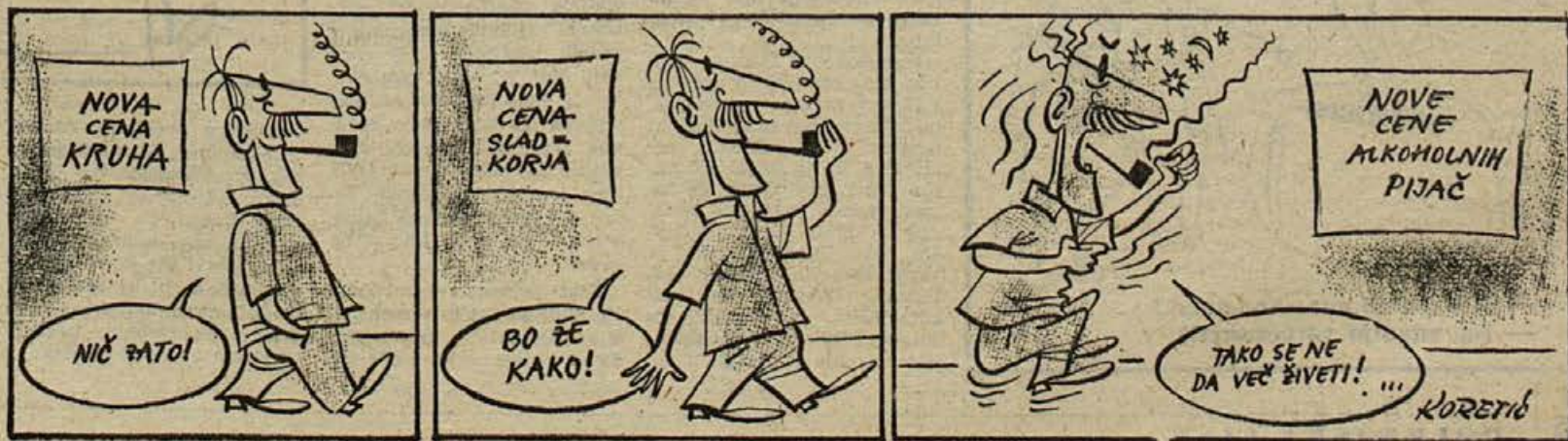
## »KLOPOTEC« spet med nami!

Naši bralci so »Klopotec« zadnje tedne verjetno že pogrešali – odslej pa bo spet naš redni gost na tej strani (in še kje drugje, danes n. pr. tudi na 1. strani Dolenjskega lista). Dovolite, da Vam ga še predstavimo: njegov »očec« je prof. Vladimir Koretić, karikaturist »VARAZDINSKIH VIJESTI«, glasila okrajnega odbora SZDL v Varaždinu. Z uredništvom tega pokrajinskega tednika, ki izhaja vsak četrtek v visoki nakladi 17.000 izvodov, imamo že od lanskega decembra dobre tovarniške stike; sodelovanje se kaže tudi v izmenjavi aktualnih karikaturnih, na jesen pa bomo tudi osebno izmenjali dosedanje izkušnje pri izdelovanju obeh pokrajinskih časnikov.

Torej: od danes dalje – vsak četrtek spet KLOPOTEC: v zgornjem desnem kotu in na dnu naše 3. strani!

UREDNIŠTVO

## KLOPOTEC





# PARADA IZGUBLJENEGA ČASA

Reformo smo v dolenjskih občinah v prvi sapi spoznali predvsem po novih, višjih cenah. To pa še dolgo ni bil in ni njen osnovni namen; le-tega je treba videti v dejstvu, da nam sedanje gospodarske spremembe morajo pomeniti osnovo za dolgoročni in načrtni napredek gospodarstva. Čeprav je bilo na raznih mestih ponovno poudarjeno, da je naloga predvidenih sprememb v gospodarskem sistemu ustvariti tako ekonomsko osnovo in okrepiti gospodarski interes vseh delovnih kolektivov, da bočo resnično prešli na razvijanje produktivnosti dela, smo kar pozabili: **BREZ TE OSNOVE NI IN NE MORE BITI POGOJEV ZA TRDNEJŠE IN HITREJŠE IZBOLJŠEVANJE ŽIVLJENJSKE RAVNI.** Tako se zdaj večina vseh pomenkov še vedno vrti okoli previsokih in visokih cen, vse premalo pa delovne organizacije in uprava razmišljajo, kako bi dosledno očpravili dosedanje neskladnosti v svojem poslovanju, predvsem še v materialnih ocnosih. Ogrorne rezerve imamo v dosedanjih poslovnih stroških, ki marsikje presegajo svetovne norme, vse premalo pa je tudi usmerjanja v boljše poslovno sodelovanje med kolektivi. Kljub vsem opozorilom se marsikje niso še prav nič zmenili za odkrivanje notranjih rezerv; raje se jezijo nad reformo in čakajo, češ: »bo že kako...« Celo več: bistvo gospodarske reforme v mnogih kolektivih do neposrednega proizvajalca še vedno ni prišlo — in še vedno se dela po starem.

Delati po starem pa pomeni v mnogih naših kolektivih — delati slabo. Ko so pred dnevi predstavniki novomeške občinske skupščine, odbora SZDL, občinskega komiteja ZKS in sindikalnega sveta med drugim obiskali tudi vodstvo nekakega manjšega podjetja, so se z odgovornimi ljudmi v kolektivu pogovarjali tudi o zvišanju proizvodnje. Na mnenje enega izmed gostov, da bi nakup dveh manjših strojev omogočil podjetju enkrat večjo proizvodnjo in s tem veliko večje dohodke, je upravnik podjetja, oprostite izrazu, bleknil:

»A res?«  
Kaj je delal ta človek zadnjih deset let v tem kolektivu? Ni sam, ki nima česa pokazati za vrsto zadnjih let. Običaj je tam, kumoro so ga dogodki in razmere svojčas potisnili. Čas, ki ga je ta leta prebil v podjetju, je zanj (in za kolektiv!) izgubljen.

## Ali smo leni — ali pa le ne znamo?

»Veliko več bi lahko naredili, če ne bi bilo teh vražjih zamud!« se jezi dober delavec ob stroju, ko mu zmanjka surovine ali pa priprava ni stekla tako, ko bi bilo treba. France, ki je prišel v tovarno s kmetije Šele pred kratkim, pa se vse prerad naslanja na stroje, spremlja po obratih in po nepotrebnem vedno znova pogovarja s sodelavci. Dva primera — prav nič redka v naših dolenjskih podjetjih! In če v kolektivu nimajo dobrega nagrajevanja po delu in učinku, dela Ivan za lenuha Franca, ki je prišel v podjetje počivat, popoldan pa bo doma kmetoval in tudi šušmaril.

»Se čudež, da tako sploh gre naprej!« pogostokrat slišimo opazke, ko manese beseda na storilnost v naših podjetjih. Če delajo od 8 ur zares čistih 8 ur, je pa veliko sem ponovno slišal o tovarnah in delavnicah naših občin. Precej bližje resnice so: vrsto let že vemo, da storilnost ne dohaja osebnih dohodkov. Ali je vmes lenoba ali kaj drugega?

Res je človek po naravi tagoden, včasih tudi len. A ni, da bi našim delavcem kar počez očitali lenobo. Gre predvsem za boljše organizacijo dela. Ta šepa v prenekateri delovni organizaciji. Znanstveno je dokazano, da vseh 8 ur nihče ne more delati brez oddiha. Na delo, na priprave in na nujne tehnične pogovore odpade skoraj v vsakem primeru dobre tri četrtine delovnega časa, slaba četrtina pa gre na rovaš nepotrebnega čakanja na material, na razne odsotnosti, ne-disciplino in na stanje brez dela. Dokazano je, da odpade od 8 urnega dela na čisto (neto) produktivno delo v posameznih tovarnah od 58 do največ 80 odstotkov delovnega časa. Tu pa se začnajo naše rezerve!

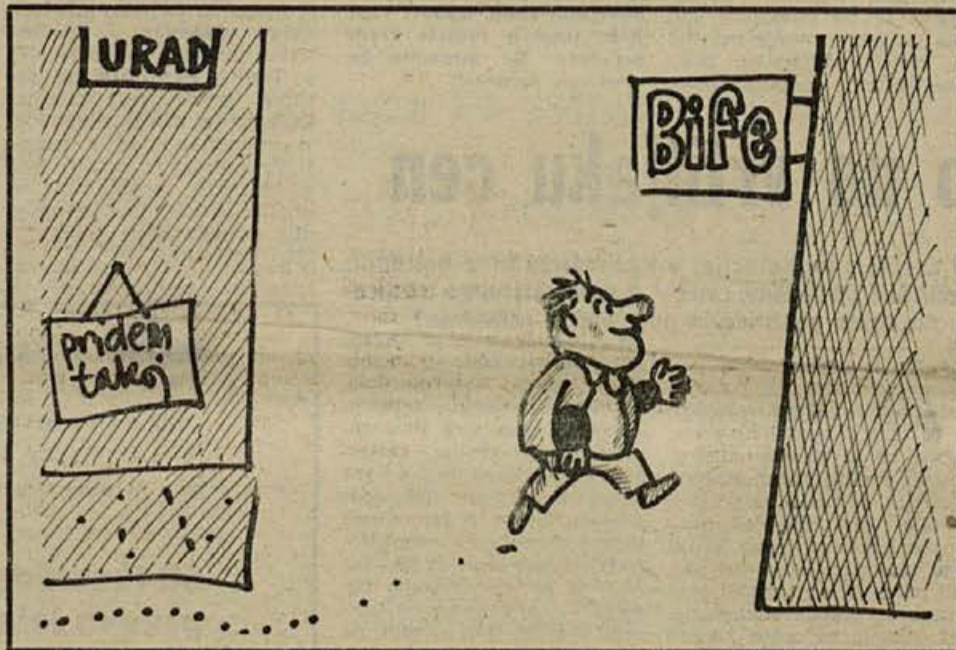
Od boljše organizacije dela si torej lahko obetamo ogromno, saj ni kolektiva, ki bi lahko trdil, da takih rezerv nima! Kaj pomenita dve od 8 ur dela, si pač lahko vsakdo sam izračuna. Strojovne službe v podjetjih, inženirji in tehniki, mojstri in predelavci — vsi imajo tu nešteto priložnosti, da konkretno pomagajo svojemu kolektivu in skupnosti. Če s nam doslej ni pomenil bistvene postavke, če smo že govorili o rezervah. Izgubljeni čas pa znižuj vrednost delovne ure. Dve izgubljeni uri na dan pomenita na leto pri delavcu skoraj dva meseca proč vrženega dela, zaslужka in — zniževanja standarda.

- Nizke produktivnosti v podjetjih so torej krivi
- različni vzroki, ki pa jih
- doslej nismo sprotili (ali pa še sploh ne!) odpravljali.

## Vedno dražja administracija

Koliko ljudi živi v naših občinah od svinčnika, točno ne vemo. Znano pa je, da je bilo lani v Jugoslaviji kakih 650.000 ljudi zaposlenih izven gospodarstva, od teh samo v organih oblasti in državne uprave, v zbornicah in bankah, v družbenih organizacijah in podobnih ustanovah približno 188.000 ljudi. V »Borbic« smo brali pred dnevi, da pri-

de pri nas na približno 2 delavce 1 uslužbenec. In če vemo, da dela v gospodarstvu približno 3 milijone ljudi, potem si lahko kmalu izračunamo, kakšno armado uslužbencev je treba k zgorajim 650.000 ljudem še priložiti. Bodimo kratki: država in druga administracija sta nas po podatkih SDK sta-



li lan, okrog 360 milijard dinarjev. Še krajše: vsak uradnikov stoji v Jugoslaviji velja po uradnih podatkih več kot poldrugi milijon dinarjev (računajoč material, plače in potrebne prostore).

Cemu te številke? Da bi se ob iskanju notranjih rezerv zganili tudi ljudje v administraciji, v tisti, ki dela neposredno za državo kot v tisti, ki dela v gospodarstvu in drugje.

## Odgovornost je zbledela

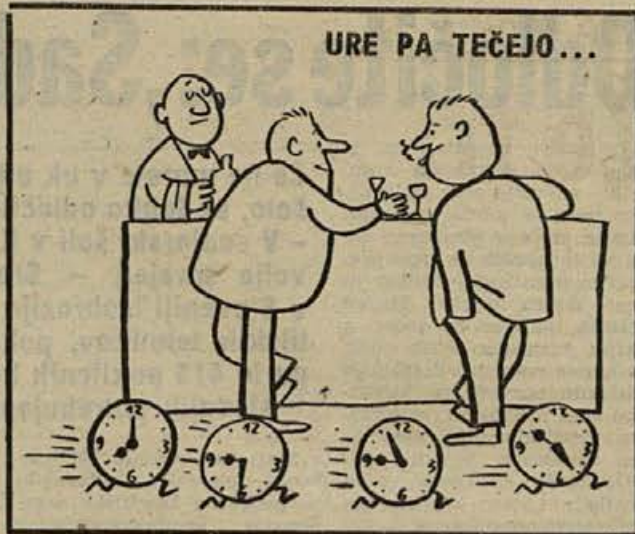
Stopite, kakor smo stopili mi, na ono stran ceste, nasproti vhoda v urad ali tovarno. Do 6. ure so se zvrstili skoraj vsi delavci — le redkokateri je zamudil. Pa so vmes matere z otroki in dekleta, ki so prišla s kolesi od daleč! Potem začno prihajati uradniki in uradnice, pa tehnični kader iz pisarn. Zelite spoznati vrstni red vrednosti posameznih delovnih mest? Povedala vam ga bo lahko ura prihajanja v službo...

Pretiravamo? Postojte zjutraj pred kandijskim mostom v Novem mestu — pa se pričujate, koliko uradnikov in uradnic hiti na delovna mesta še 5, 10, 15 in celo 20 minut čez 7. uro! Gorje, če zamudi delavec v tovarni — takoj je vpisan med zamudnike; administratorji, ki je skrokana prilezla v svojo ambulanto poldrugo uro za zdravnico — se ni zgodilo ničesar... Oglejte si dopoldansko šviganje iz različnih za-

vodov, ustanov in kolektivov na obvezno »kavico« in klepet! Vprašajte se, kaj dela mlada uslužbenka sredi dopoldneva pod frizersko havbo v salonu! Prav dobro ve, da njenega šefa dve uri ne bo nazaj v urad (da pa njen zavod prosijo celo za občinsko dotacijo, to je seveda, malopridnice, nič ne zanima!). S kakšno pravico hodijo z rednimi pol in enournimi zamudami v službe uslužbenki nekaterih ustanov in zavodov, katerih delovni dan traja od 7. do 14. ure? Poznamo uradnice, ki s službenimi spisi v mapah pod pazduhami dopoldne krožijo po mestu in opravijo vse zasebne nakupe!

## Vinsko-rdeči satelit in avto pred banko...

Nikar ne trdite, da v administraciji (kakršnikoli žel!) ni rezerv! Poznam uradnika ugledne ustanove, ki vsako dopoldne obvezno obleže novomeška gostišča po takemle voznom redu: ob pol 8. uri je prvi na vrsti Trdinov hram, nato pa slede v krajših razmakih naslednje postaje: kavarina — bife doma JLA — delav-



iz delovne discipline, da se je razpasel oportunistem in norčevanju iz reda, da že skoraj nihče nikomur nič več ni odgovoren za to, kar počneja.

Zdi se nam, da je poslednjikrat, ko še poročamo o neimenovanih delovnih organizacijah, posameznikih in dogodkih, čeprav jih vsi poznamo. Kje so v vseh teh primerih zdrave subjektivne sile, kje sindikat in druge organizacije, pa samoupravni organi? Če bodo molčali tudi zdaj, je zanje (in za nas vse!) sedanja reforma spet samo — kos papirja.

Zaposlenih pa je na tisoče in desetisoče ljudi — v tovarnah, delavnicah, uradih, vseh mogočih pisarnah in še in še... Kot velikanska gora se pnejo nad nami milijoni brezplodnih, izgubljenih, prebesedenih praznih ur — to pa so že milijarde notranjih rezerv, po katerih hodimo, kakor da ni to vse tudi naše premoženje. Parada izgubljenega časa koraka mimo nas — ali ji bomo odvzeli njen blišče in dragoceno bogastvo, ali pa bomo še naprej tarnali o »nerazvitosti, zaostalosti in nizkem standardu«?

T. GOSNIK

## Proslava v Fari: 5. septembra

V Fari ob Kolpi teko zadnje priprave za centralno občinsko proslavo 20-letnice osvoboditve. Na svečanosti, na kateri bodo sodelovali tudi zastopniki občin Delnice in Čabar, bodo dokrili spomenik padlim iz teh krajev. Najprej so predvidevali, da bo proslava 22. avgusta, zdaj pa so se odločili za nedeljo, 5. septembra.

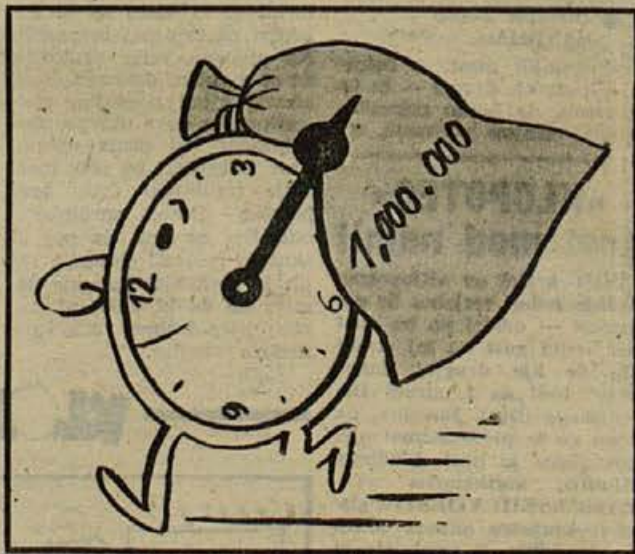
Te dni so pripeljali v Faro zadnji material za postavitev spomenika, vse okoliške vasi pa bodo polepšali ter uredili pročelja in okolico hiš.

## Odslej meso v Novem mestu po kakovostnih razredih

Z zvezno odredbo o maloprodajnih cenah svežega mesa so zdaj določene najvišje maloprodajne cene tudi za sveže meso, katerim so se v mesnicah takoj podredili. Svet za blagovni promet občine

## Ali je 1 minuta tudi notranja rezerva?

Strahoten je obračun izgubljenega dragocenega časa. Primer: če v tovarni, ki ima tisoč ljudi, vsak delavec vsako uro samo 1 minuto izgubi z nepotrebnim klepetom ali ne-



potrebnim počitkom, nanese to v 300 dneh že 40.000 delovnih ur. Obračunajmo jih z nizko režijsko uro — samo s tisoč dinarji, pa že dobimo 40 milijonov dinarjev notranjih rezerv! To je stanovanjski blok, ki bi ga zgradili v 1 letu z eno minutko, zapravljeno z nepotrebnimi pogledi od stroja ali od svinčnika...

Novo mesto je na zadnji seji določil, da mora biti v novomeških mesnicah meso razvrščeno po kakovostnih razredih, cene pa vidno označene, tako da potrošnik lahko kontrolira, s kakšnim mesom mu mesar streže.

DOPIŠUJTE V DOLENJSKI LIST!





SGP PIONIR, Novo mesto:

# Že tri leta se pripravljamo...

Pričujoči razgovor pri SGP PIONIR v Novem mestu je močan dokaz, da bi bilo zaman pričakovati kakršnakoli izboljšanja samo od ukrepov, ki jih prinaša reforma. Sama po sebi namreč reforma ne bo prinesla veliko, razen spodbud za boljše gospodarjenje. Za to pa je potreben čas. Prav imajo torej pri SGP Pionir, kjer so rekli, da so tisti, ki so jih nedavni ukrepi našli nepripravljene, slabi gospodarji. Takšni slabi gospodarji bodo šele zdaj začeli razmišljati o tem kaj storiti, pri tem pa so že precej zamudili.

- Pri SGP PIONIR ni tako:
- že skoraj tri leta se je kolektiv sam od sebe pripravil na reformo. V primerjavi z enakim razdobjem lani je dohodek letos za 36 odst. večji (dosegel je 3 milijarde 238 milijonov din), narodni dohodek, ki so ga ustvarili, je za 20 odst. večji (1 milijardo 321 milijonov din), vrednost osnovnih sredstev znaša 1 milijardo 10 milijonov din in je za 19 odst. večja, neto produkt na člana kolektiva je dosegel 698.000 din in je za 32 odst. večji, interna profita stopnja pa znaša 65,7 odst. in je za 4,2 odst. manjša od lanske, kar je razumljivo zaradi povečanja vrednosti osnovnih sredstev.

☆

Začetki reforme pri SGP PIONIR segajo daleč nazaj. Pobudo zanjo je ustvarilo tr-

žišče. Ob omejitvah v investicijski politiki in nenormalno ostri konkurenci, ki se je začela v gradbeništvu, niso mogli obstati križem rok. Že pred tremi leti so ugotovili, da je za povečanje produktivnosti precej več rezerv v organizaciji dela kot pa v napreznju delavcev.

Pred dvema letoma so ustanovili tehnološki odde-

ročnikom. Ugotovili so, da si postranske dejavnosti strokovno močne skupine v biroju ne morejo dovoliti in letos se je projektivni biro združil s tehnološkim oddelkom v tehnični biro. Ta zdaj spremlja in pripravlja proizvodnjo.

Hkrati so nenehno ugotavljali, da v podjetju primanjkuje tehničnih strokovnjakov

jo ljudi in s tem, da niso sprejeli nikogar na novo, pa so prihranili približno 150 milijonov din. Skladiščniki nimajo več pomočnikov, snalžilk in pomožnega osebja je manj, brežiško in krško gradbišče sta se združili v eno, s tem pa se je zmanjšalo število upravnih uslužbencev, nadur je bilo v prvem polletju za polovico manj kot v enakem razdobju lani itd.

**Ta, kogar je gospodarska reforma presepetila, je slab gospodar... - Jedro večje proizvodnosti je predvsem v organizaciji dela, ne pa v napreznju delavcev - Vrednost letošnjih naročil je večja od onih v lanskem letu, kljub temu pa so 417 ljudi z režijskih delovnih mest premestili v operativno in zmanjšali število zaposlenih za 20 odstotkov! - V prvem polletju 1964 je bilo 245.822 nadur, v enakem razdobju 1965 pa le še 120.034 ali za polovico manj - Z zmanjšanjem števila zaposlenih in nadur bo letos prihranjenih 150 milijonov dinarjev**

lek, ki naj bi skrbel za pravo delo in za tehnološki razvoj v podjetju. Notranja dokumentacija se je takoj izboljšala in dala na voljo kopico koristnih podatkov, ki so kar spodbujali k novim ukrepom.

Projektivni biro pri SGP PIONIR se je ukvarjal predvsem z uslugami drugim na-

in da so priprave dela pomankljive, prav to pa gradnjo draži.

### Zmanjšati nadure, število zaposlenih, sredstva za OD in režijske stroške!

V lanski jeseni in v začetku letošnjega leta so organi DS sprejeli vrsto pomembnih sklepov: nadurno delo, ki se je bilo močno razpaslo, je treba omejiti; hkrati s tem je treba zmanjšati sredstva, porabljena za osebne dohodke za 20 odst.; število zaposlenih zmanjšati za najmanj 5 odst., ljudi, ki zapuščajo kolektiv iz kakršnihkoli vzrokov, ne nadomeščati s sprejemanjem novih, pač pa z boljšo razmestitvijo teh, ki jih že imamo, skratka: takšne sklepe bi lahko naštevali še in še.

Ni šlo zlahka, mnogo prepričevanja je bilo potrebnega in brez števila posvetov, sestankov in razlag, preden so sklepi oživel v praksi. Uspehi pa so že vidni: v podjetju je zdaj 333 ljudi manj, odpravili so odvečno mrežico med upravo, stranskimi obrati in gradbišči, kar 417 ljudi iz neproizvodnih delovnih mest pa so premestili na proizvodna! Iz uprave so odpustili 20 nepotrebnih ljudi zgolj z notranjo razmestitvijo.

### Polovico manj delovnih ur na en m<sup>2</sup> površine?

S pravkar naštetimi pripravami in ukrepi so pri SGP PIONIR že precej časa pred reformo opravili prvo stopnjo vsega, kar morajo po lastni presoji narediti. V letošnji jeseni in pozimi jih čaka druga stopnja: gre za ponovno znižanje režijskih stroškov in za povečanje produktivnosti z različnimi tehničnimi dosežki.

Pričakujejo, da bo treba zaradi 10 do 20 odst. zmanjšane obsega gradenj prihodnje leto v enaki meri znižati tudi obseg poslovanja in stroške. SGP PIONIR je postalo član GIPOSS - združenja za montažo in industrijsko gradnjo stanovanj in stanovanjskih naselij. GIPOSS nima namena uveljavljati združen nastop gradbenih podjetij pri gradnjah, pač pa uresničevati skupne priprave na gradbiščih in tehnološko projektiranje.

Za prihodnjo pomlad že pripravljajo na Znančevih njihavih gradnjo stanovanj v sistemu »liti betona«. Prednost tega načina gradnje je v cenenosti zaradi krajšega delovnega postopka. Pri klasičnem načinu gradnje je potrebnih za 1 m<sup>2</sup> površine 40 do 45 delovnih ur, na ljubljanskih gradbiščih pa so »pionirjevalci« v sistemu litega betona porabili do zdaj le še 32 delovnih ur za 1 m<sup>2</sup> površine. Storitnost se bo povečala še bolj, če bodo uvedli pri gradnjah stanovanjskih stavb jugomont sistem, s katerim porabijo za 1 m<sup>2</sup> površine le 20 delovnih ur. Jugomont gradnja je za približno 70 odst. cenejša od klasične, čeprav zahteva določene pogoje (večje strnjeno gradbišče, manj zahtevna stanovanja itd.)

- Po vsem tem pri SGP PIONIR reforme niso dojeli kot kampanjo, pač pa kot stalno nalogo, ki vodi k cenenosti, h kvaliteti in k večji storilnosti.

M. JAKOPEC

## Tovarna v Jurjevici po petih letih

V dneh ko povsod praznujemo 15-letnico delavskega samoupravljanja, proslavlja v Jurjevici pri Ribnici kolektiv obrata tovarne SUKNO iz Zapuž 5-letnico obstoja. Obrat je bil ustanovljen na pobudo občinskih moč iz Ribnice in poslanca Matije Maležiča ob podpori takratnega direktorja SUKNA, ribniškega rojaka Lojzeta Andoljška. Obrat je začel poslovati 1960. leta v Jurjevici v zadruženem domu. 1962. je stekla dograjena predilnica, proizvodnja v tkalnici pa se je iz 60.000 metrov blaga v letu 1961 povzpela do leta 1964 na 132.000 metrov. Predilnica je v prvem letu proizvodnje dala 15.780 kg preje, lani pa že 123.000 kg.

Kolektiv šteje danes 75 ljudi, vsehskopi pa so imeli precejšnje težave s kvalificiranimi kadri, saj je večina delavcev iz vrst okoliškega kmečkega prebivalstva. Osebnih dohodki se povečujejo

hkrati s storilnostjo, od lani na letoš pa so porasli za 27 odst. Kolektiv se trudi, da bi doseganje stare C stroje v predilnici zamenjali z novejšimi. In še ena težava je: zmogljivosti tkalnice in predilnice niso usklajene, saj predilnica naredi več kot tkalnica. Letos so začeli s specializacijo proizvodnje za visoko kvaliteto prejo za oedeje. Gospodarske reforme so v kolektivu ne bojijo, saj do zdaj niso nikdar imeli posebnih težav.

I. SEGA

### Zgorel senik v Smolenji vasi

13. avgusta popoldne je začel goreti v Smolenji vasi senik, last Mihe Beleta. Ogenj je upepelil 2.500 kg sena in 1.000 kg slame ter močno poškodoval ostreže poslopja. Škoda je za 400.000 dinarjev. Sodijo, da so ogenj zanetili vaški otroci.



— Saj sem rekel, da bomo še kako potrebovali notranje rezerve!

### KLEPET Z NAROČNIKI

## „Ne po naši krivdi!“

Te dni prihajajo v upravo našega lista številne dopisnice: poleg odpovedi tudi nasveti, graja zavoljo podražitve, pa tudi kakšna huda in trda beseda je vmes. Takole nam je prejšnji teden pisal eden izmed naročnikov iz leta 1962:

»SPOSTOVANI! — Odpovedujem vaš list na naslov: Rozman Anton, Zaboršt 7, p. Sentvid pri Stični, zaradi manjšega obsega ne po naši krivdi!.. Rozman...«

Druga dopisnica pravi takole:

»UPRAVI LISTA: sporočam vam, da odpovedujem Dolenjski list zaradi podražitve in premajhnega obsega. Kalan Marija, Sromlje 27.«

Ta nesrečni »majhni obsega!« Ze junija smo sporočili vsem naročnikom, da moramo poleti (zaradi pomanjkanja denarja in varčevanja s papirjem), ko ljudje povsod manj bero, prihraniti toliko, da bomo na jesen spet izdajali naš teden na 16 in 24 straneh. Nekateri so to pozabili in sodijo, da jih hočemo z manjšim obsegom tednika ogoljufati. Pa ni tako: vsako poletje smo tiskali tanjši Dolenjski list; na kmetih so nam s tem v zvezi povsod pravili takole: »Zdaj ni časa za branje, delo se nam ponuja na vsakem koraku od zore do trdega mraka! Raje nam tiskajte kakšno lepo povest in čimveč novic v jeseni in pozimi!« Tako tudi delamo. Skupaj s tov. Rozmanom iz Stične pa moramo vzdihniti tudi mi: »Ne po naši krivdi!«

## 24.000 naročnikov: velika družina

Ze večkrat smo zadnje čase omenili visoko naklado pokrajinskega časnika Dolenjske. Če povemo danes še enkrat, da je domači pokrajinski teden tudi stvar kulture in omike naših krajev, da je prepotreben obveščevalec in kronist, da si brez njega težko predstavljamo dobro sodelovanje občanov v našem družbenem samoupravljanju — storimo to le zategadelj, da bi vsak vendarle še premislil, prej ko se bo odpovedal časniku. Kdor pa namerava naš list odpovedati, naj nam to sporoči takoj, da ne bomo imeli s pošiljanjem še več stroškov. Prav zato smo hvaležni vsem tistim naročnikom, ki bodo naredili tako kot Janez Volčanšek iz Gor. Lenarta 7 pri Brežicah, ki nam je v petek poslal dopisnico s tole vsebino:

»Tovariš urednik, težko mi je, ko sem se moral odpovedati našemu listu, ki sem ga vselej z veseljem prebral. Upam, da bodo še ugodnejši pogoji, ko bom spet lahko vaš naročnik, za sedaj pa vaš list odpovedujem. Tovariški pozdrav...«

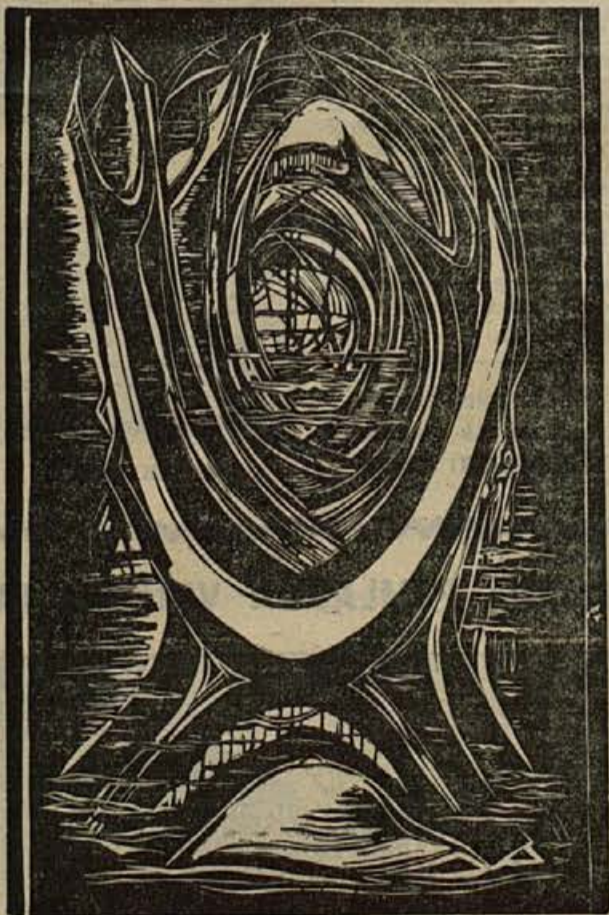
Verjemite, da nam je ob vsakem naročniku, ki naš medobčinski glasnik SZDL te dni odpove, zares hudo — saj se ob vsakem spominjamo jesenskih in zimskih akcij, ko smo skupaj z organizacijami SZDL pa s številnimi uslužbenci naših pošt, društev, šol, mladine in različnih organizacij iz leta v leto tako razveseljivo razširjali naše domače pokrajinsko glasilo. Iz drobnega lističa pred 15 leti se je razvil Dolenjski list v postavnega fanta, ki ga prejema zdaj še vedno okoli 24.000 ljudi, bere pa prav gotovo precej več kot 100.000 bralecev doma in na tujem. Upamo in želimo, da bi se finančne razmere tudi tov. Volčanšku (in vsem drugim, ki so že ali nameravajo te dni naš list odpovedati) kmalu izboljšale in da bo utegnili pogrešati v domačem proračunu tudi izdatek za naročnino lista.

### »Toliko bomo vedno imeli...«

Uprava našega lista v Novem mestu ima te dni veliko obiskov. Ljudje hodijo plačevat zaostalo naročnino, nekateri list odpovedo, drugi se jezijo na nas, tretji spet pruderarno povedo: »Saj je bil list vse do zdaj res poceni...«. Darinka Mencin v Zagrebške ulice B II-4 iz Novega mesta je v soboto dejala, potem ko je plačala razliko povečane naročnine: »Toliko denarja bomo vedno imeli, da bomo lahko plačali Dolenjski list. Verjetno ga bodo bogati odpovedali, revež pa ga bo plačal...«. Res, mnogo resnice je v njenih besedah...

Več ko nas bo zbranih krog domačega lista, cenejši bo, manj bo terjal stroškov za vsako številko! Tega ne izpustimo z oči, ko bomo te dni vsak zase in vsi skupno reševali gospodarsko reformo! Nekaj branja pa pri hiši mora biti — to vidimo najbolje po teh, ki so se ob vsaki dosednji podražitvi ujezili in naš teden odpovedali, že čez nekaj tednov ali mesecev pa je večina od njih spet prišla nazaj v vrste rednih bralecev Dolenjskega lista...

Vse naročnike, bralece in sodelavce lepo pozdravlja  
DOLENJSKI LIST



Vladimir Lamut: BRST (linorez, 1960)

## Tiho srečanje

»Kot začaran si z neverjetno zagrizeno delavnostjo ustvarjal in odkrival skrivno lepoto te pokrajine in jo ohranjal v svojih podobah. Bil si poln ljubezni do te prelepe doljnske deželice, do Novega mesta, do vse intimne, svojstvene lepote, posejane tod okrog. Tvoj opus je izredno bogat in dragocena zapuščina, posvečena Dolenjski in prav Novemu mestu, ki si mu ohranil njegovo najbolj tragično podobo iz dni, ko so ruševine še vsepovsod živo spominjale na trdo pest okupatorjev...«

Tako je Vladimiru Lamutu ob odprtem grobu govoril akademik in stanovski tovariš Božidar Jakac. Od tedaj so se napolnila tri leta in še nekaj mesecev povrh. Prav na današnji dan, 19. avgusta, bi Lamut dopolnil 50 let svojega življenja. Srečanje z Abrahamom bi praznoval tiho in skromno, tako kot je bil umetnik in človek. In samo velikim ljudem je dano, da so skromni in tihi...







# »KOČEVSKI TISK«: mlad, a prizadeven!

Kolektiv časopisno založniškega podjetja Kočevski tisk v Kočevju je razmeroma mlad, saj je povprečna starost zaposlenih okrog 25 let. Z veliko prizadevnostjo vseh uslužbenecov pa nekdanja tiskarna Urška iz leta v

leto lepo napreduje, izboljšujejo strojno opremo in razširja dejavnost. Se pred leti je bil osnovni problem kolektiva pomanjkanje strokovnih delavcev, ki so v Kočevju zdržali le malo časa. Nato so se odločili, da bodo po

trebne strokovnjake vzgajali sami in po petih letih intenzivnega izobraževanja (za kar porabijo 6 odstotkov od bruto osebnih dohodkov) se že kažejo prvi pomembnejši uspehi. V tem času se je obseg proizvodnje potrojil in še narašča, skladno s tem pa so naraščali tudi osebni dohodki. Povprečni osebni dohodki v tiskarni so zdaj že nekaj nad 70.000 dinarjev in so drugi v občini.

O gospodarski reformi so se že pogovarjali v samoupravnih organih podjetja in med drugim skle-

## KOČEVSKÉ NOVICE

nili, da cen storitev ne bodo zviševali, razen tam, kjer bodo uporabljali podraženi tiskarski material. Tudi osebnih dohodkov ne bodo zviševali administrativno, saj so le-ti odvisni od proizvodnje, ustvarjeni dohodek pa delijo 20 odstotkov na sklade in 80 odstotkov za OD. Po drugi strani pa jih je reforma deloma prizadela, saj je naročil precej manj. V prihodnje bodo morali v skladu z večjim obsegom proizvodnje in s povečanimi kapacitetami okrepiti komercialno službo in se močneje uveljaviti tudi izven domačega območja. Nedvomno imajo tudi v Kočevskem tisku dokajšnje notranje rezerve, ki jih skušajo čim bolj izrabiti z uvedbo večizmenskega dela in zmanjšanjem nadur, s čimer bodo stroji bolj izkoriščeni.

—VEC

### Prizadevanje na 42 ur v kočevski občini

V kočevski občini je 25 delovnih organizacij s področja gospodarstva, ki morajo sprejeti šest programov: 3 v industriji, po eden pa v prometu, trgovini in stanovanjski ter komunalni dejavnosti. S pripravami še niso začeli v 19 odgizacijah. Skrajšan delovni čas imajo v Rudniku (45 ur in 3 izmene), Inkopu (42 ur, 2 izmeni), Melaminu (42 ur in 3 izmene), Tekstilari (46 ur in 3 izmene), Avto (42 ur), Trgopromet (42 ur), Opremi (46 ur), Kovinarju (46 ur), Komunalji (46 ur), zavodu za komunalno in stanovanjsko gospodarstvo (46 ur) in v kinu Jadran (42 ur).

## Sodelovanje JLA z občani

Sodelovanje garnizije JLA Crnomelj s komuno in družbeno političnimi organizacijami je letos povsem zadovoljivo. Z mladino so organizirali »Mladinsko zabavno popoldne«, mladina Crnomlja pa je skupaj z vojniki pripravila program, ki so ga izvedli v garniziji. Športniki so se pomerili v odbojki, rokometu in šahu. Starešinski sestav garnizije je seznanjen z vsemi problemi komune, saj sta mu predavala predsednik ObS Rado Dvoršak in predsednik gospodarskega odseka Franc Cimerman, ki sta govorila o pomenu novih gospodarskih ukrepov v crnomaljski občini.

Prav tako se je letos povečalo sodelovanje pripadnikov JLA in ZROP. Vaje, ki jih je izvedla JLA za ZROP, so bile skrbno pripravljene in uspešno izvedene, obisk mladincev in članov ZROP v garniziji pa je vse še bolj zbilžal. Upamo, da se bo sodelovanje v bodoče še okrepilo.

Vilko Črnič



Folklorne prireditev v Semiču so zaradi slabega vremena preložili na to nedeljo, 22. avgusta, ob 15. uri pri domu Partizana. Poleg domače folklorne skupine Semiška občet bo gostovala tudi metliška glasbena folklorna skupina »Bela Krajina v besedi, pesmi in plesu«. Če bo lepo vreme, pričakujejo večji obisk zunanjih gostov. Pridite še vi!

## 20 stanovanjskih zadružnikov

Letos se je v stanovanjsko zadrugo vključilo 20 graditeljev, zadruga pa je od stanovanjskega sklada dobila 40 milijonov dolgoročnega posojila — vsak graditelj po 2 milijona. Pravijo, da bodo nekatera stanovanja vseljiva že letos, ostala pa prihodnje leto, ko se bodo zadrugi priključili spet novi interesi. Večinoma so se zadružniki odločili za montažno gradnjo, pri čemer jim pomaga podjetje Edilit iz Ljubljane. Stanovanja, zgrajena na ta način, bodo vredna predvidoma okrog 6 milijonov dinarjev, dejanski stroški pa bodo

seveda zaradi deleža zadružnikov v prostovoljnem delu veliko manjši.

Pred dobrim mesecem je buldožer razril zemljo ob Ljubljanski cesti nasproti kolodvoru v Kočevju, zdaj pa so že vidni prvi temelji ali že zidovje bodočih stanovanj.

Prostor med Ljubljansko in Kolodvorsko ulico je bil določen za zadržno gradnjo stanovanj; po treh letih, ko naj bi bilo to področje pozidano in komunalno urejeno, pa bo tu 70 stanovanj v vrstnih hišah, dvojčkov in četverčkih.

## Drobiž iz Osilnice

SPORTNO ŽIVLJENJE se je le počasi razvilo, ker se je poznalo, da so bili nekateri dijaki in študentje izven doma. Mladina je zdaj dobila klubski prostor, ki pa je na žalost premalen za igranje namiznega tenisa. V zadnjem času je Kolpa odigrala dve nogometni tekmi z ekipo Pleš. Prvo je izgubila 5:7, drugo pa dobila 6:3.

VEČ PROMETNIH NESREC je bilo v zadnjem času na tem področju. Nekateri znaki niso pravilno postavljeni, nekaj pa jih manjka. Tudi znak za naselje pred Osilnico je komaj opazen za pečca, kaj šele za motoriziranega voznika.

KGP KOČEVJE JE ODPRLA V OSILNICI MESARJO. Osilničani so zdaj preskrbljeni tudi z mesom. Vsak prvi ponedeljek v mesecu je odkup živine, vendar pa kmetje godrnjajo nad odkupno ceno, ki ne doseže niti polovice prodajne!

FILMSKE PREDSTAVE NI BILLO že več kot mesec dni! PD iz Osilnice raje plačujejo poštino za vračanje filmov, kot pa da bi popravilo kinoprojektor. Prav bi bilo tudi, da bi naslove filmov prevedli v slovenščino!

ODKAR JE V PARI DR. NIKOLIC, se je občutno izboljšala zdravstvena služba v Osilnici, saj prihaja zdravnik zdaj kar štirikrat na teden. Ambulantni prostori so preurejeni. Osilnica pa je dobila tudi novo babiško sestro.

OSILNICA LEZI V KOČEVSKI OBČINI, vendar je njena pošta odvisna od pošte v sosednji republikli. Direktno telefonske zveze s Kočevjem nima, ampak je prepuščena Brodu na Kolpi. Pošta iz Osilnice, ki gre v Kočevje, potuje preko Delnic, Zagreba in Ljubljane! Hrvaške časopise dobijo že zjutraj, slovenske pa šele zvečer ali celo naslednji dan!

J. OZURA

## Drobne iz Kočevja

CISTOČA MESTNIH ULIC je v zadnjem času močno popustila. Tako ne trpi le podoba mesta, ampak tudi njegova higiena. Predvsem je neprijeten pogled na velikanse madeže pred gostinskimi obrati. Če so poskrbeli za to, da se je gost prekomerno napil, naj še odstranijo madeže! Tudi hišni sveti bi morali bolj skrbeti za snago.

OTROSKO IGRISČE SE ni urejeno, čeprav je zlasti zdaj, ko v »Gaju« gradijo novo šolo, nujno potrebno. Sprehajališče je namreč močno utesnjeno, pa še tam se brezobzirno vozijo kolesarji in mopedisti in dokazujejo, da v Kočevju nimajo moči, da bi jih ukrotili.

V PONEDELJEK SO NEKATERE prehrabene artikle prodaja-

jali po novih, nižjih cenah, pa tudi gostinci so znižali svoje cene. Teh sprememb je bilo v zadnjem mesecu v Kočevju le preveč, nič pa ni slišati, da bi proti tistim, ki so jih neupravičeno dvigali, kaj ukrenili. Kaže, da so nekatere cene premalo pretehtali. V tem nejasnem vrtincu dviganja cen je imel gotovo največ škode potrošnik.

V LOKALNIH LJUDSKE PRAHRANE je po podražitvi precej manj obiskovalcev kot pred njo. Veliko jih je opustilo dopoldanske malice, dosti pa jih je začelo kuhati doma. Zanimivo pa je, da grede alkoholne pijače kljub dvigu cen prav tako v promet. Zalosten je pogled na vinjene ljudi: ti so pretežno mladi, opaziti pa jih je že tudi podnevi.

—ko

## V Metliki bodo gradili šolo

Dolgoletna želja, da bi otrokom iz Metlike in bližnje okolice nudili normalne pogoje šolanja, je šele letos postala uresničljiva. — S skrajnimi napori vseh domačih forumov, s pomočjo občanov in podjetij so le zbrali potrebna sredstva — Za domom Partizana bodo še letos začeli kopati temelje za novo šolo

V letošnjem šolskem letu je 550 otrok obiskovalo metliško osemletko. Vse učilnice so bile v dveh izmenah prekomerno napolnjene, razen tega je še pouk v dveh stavbah otežkočal normalno šolsko delo. Metliška osemletka ima le zasilno delavnico za tehnični pouk, telovadnico več kot 1 km daleč, manjka pa ji tudi vseh drugih prostorov za kabinete in pouk, ki jih zahteva delo v reformirani šoli.

V zadnjih letih so bili prešolani v višje razrede osemletke v Metliki tudi šolarji iz Božakovca, Drašičev in Radovice, predvidevajo pa še dotok novih učencev v višje razrede iz Podzemlja in Suhorja, kjer ni pogojev za vsestransko kvaliteten pouk.

Vse to je prizadevanja za gradnjo nove šole letos močno podkrepilo. Občinska

skupščina se je z vsemi družbeno-političnimi organizacijami resno zavzela za gradnjo nove osemletke — in ne zaman! Po predračunu bo nova sodobna šola veljala okoli 344 milijonov dinarjev. Iz republiških sredstev bodo dobili 207 milijonov dinarjev posojila, 137 milijonov in obvezni 40-odstotni polog pa morajo zbrati doma.

Podjetja in občani so pokazali najlepše razumevanje do te skupne akcije. Na zadnjem zboru volivcev so v štirih volilnih enotah na področju Metlike že sprejeli krajevni samoprispevek, medtem ko so podjetja Beti, Komet, obrat Novoteksa in občinska skupščina sklenila prispevati manjkajoča sredstva. Okoli 50 milijonov dinarjev za gradnjo bo prispeval tudi medobčinski šolski sklad dolenskih občin.

Načrti so že izdelani, sredstva po večini zbrana, tako da do začetka gradnje res ni več daleč. Računajo, da bodo še letos izkopani temelji in da bo nova šola, ki jo tako težko čakajo, prihodnje leto dograjena.

### Sestanek v KOMETU

Pretekli teden so v metliškem invalidskem zavodu KOMET na skupnem sestanku članov ZK in delavskega sveta obravnavali podatke o 6-mesečni realizaciji plana in nove ukrepe v gospodarstvu. Ko so razpravljali o notranjih rezervah, so omenili predvsem slabo organizacijo dela, nepravilno organizacijsko shemo podjetja in premajhno kontrolo nad izdelki, zaradi česar je večkrat prišlo do reklamacij kupcev.

## Nepopoljšljivi trgovec z živino

Janko Predovič s Hrasta pri Suhorju je bil zaradi nedovoljene trgovine in prekupčevanja z živino že nekajkrat kaznovan, vendar mu trgovska žilica ne da miru. Medtem ko je proti njemu že

teknel nov kazenski postopek, je v času od maja 1961 do julija 1963 nakupil v Metliki, Crnomlju, na Vinici, v Karlovcu in Sjunju 94 glav goveje živine in jih nato prodal Mesariji v Soteski, podjetju Mesozidelniki Mokronog, Zivinoprometu Gorica, Mestni klavnici Metlika, KZ Trebnje in Tovarni mesnih izdelkov Postojna. Imel je kar lepo število znancev dobavljačev in tudi kupcev ter temu primeren zaslužek.

Pred nedavnim se je moral zaradi tega zagovarjati pred senatom okrožnega sodišča v Novem

mestu, kjer je prekupčevanje v glavnem priznal, vendar z izgovorom, da ob nakupu ni imel namena trgovati z živino. Rekel je, da je kupoval v glavnem zase in ker mu živinče ni ustrezalo, ga je prodal. Po drugi strani pa da je tu in tam res kupil za prodajo, vendar je živino doma prejel redil. Prav to pa ni res, ker je v zelo kratkem času »spetopil« toliko glav živine in se medtem v njegovem skromnem hlevu pač ni mogla zrediti.

Obsojen je bil na tri mesece zapora in odvzem protipravno pridobljene premoženjske koristi v znesku 300.000 dinarjev.

### »Precej več prodamo«

Po tednu dni poslovanja knjigarne in papirnice v Metliki pod okriljem Mladinske knjige, je prodajalka Sonja Brinc povedala: — Precej več prodamo kot prej, ker smo bolj založeni in ker je lokal lepše urejen. V minulem tednu smo prodali največ knjig, razglednic in gramofonskih plošč, medtem ko podjetja naročajo pred-

## METLIŠKI TEDNIK

vsem tiskovine, predpisane za njihovo poslovanje. Zadnje dni pa so se začeli oglašati že tudi šolarji, ki izbirajo potrebščine za novo šolsko leto.

## NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

## 171 POŠKODB PRI DELU?

Lani je bilo v metliški občini povprečno zaposlenih 1509 delavcev, od teh pa se jih je 171 ponesrečilo pri delu v službi, na poti na delo ali nazaj grede. Zaradi tega je bilo izgubljenih 1909 delovnih dni, narodni dohodek je bil za več kot 7,5 milijona dinarjev manjši, stroški vseh obolenj v letu 1964 pa so znašali skoro 41 milijonov dinarjev. Vsega skupaj torej za 48 milijonov dinarjev izgube!

Inspekcija dela trdi, da bi se lahko število poškodb, vpisanih kot »poškodbe pri delu ali na poti v službo«, zmanjšalo za okoli 50 odstotkov, če bi v delovnih organizacijah odgovorneje in temeljiteje raziskovali kje je do nesreče prišlo in če bi uvedli boljše zaščito na delovnih mestih.

Lani izgubljenih 48 milijonov din predstavljaja za metliško občino velik izdatek. Ker bodo poslej tako gospodarske organizacije kot občinska skupščina zaradi splošne štednje in novih gospodarskih ukrepov iskale vsak dinar, ne bi kazalo pozabiti tudi na velike rezerve na tem področju.



# V opekarni manj bolnih kot v KZ!

Bolniški dopust so mnogi izkoristili za kmečka dela doma - V rudniku Globoko so delovni pogoji zelo težki, odstotek bolnikov pa je enak kot pri Kovini na Bizeljskem!

Delovne organizacije v občini Brežice so do sedaj vse preveč mirno gledale na izostanke z dela, čeprav so marsikdaj domnevale, da so si nekateri izposlovali bolniški dopust za delo na kmetiji. Ko je o tem razpravljala občinska sindikalna svet, so nekateri udeleženci predlagali učinkovitejšo kontrolo nad zavarovanci. Tako bi se lahko več podjetij skupaj dogovorilo za enega kontrolorja, ki bi obiskoval bolnike na domu. Za ta predlog se prisotni niso ogreli, češ da bi bil takšen nadzor predrag in da zaenkrat predpisi ne dovoljujejo učinkovitih ukre-

pov pri zlorabi bolniškega staleža. Da so take zlorabe pogostne, je kaj lahko ugotovili iz razpoložljivih statističnih podatkov. V Opekarni v Brežicah so na primer delovni pogoji zelo težki in kljub temu je pri njih stalež bolnikov za polovico nižji kot pri kmetijski zadrugi na Bizeljskem! Po velikem številu bolnih delavcev slovi tudi obrtno podjetje KOVINA na Bizeljskem, kjer prav gotovo nimajo tako težkih delovnih mest kot v rudniku Globoko, a stalež bolnikov je v obeh delovnih organizacijah enak. Na Bizeljskem so po pripovedovanju tamkajšnjih ljudi nekateri delavci celo vnaprej ZAGROZILI Z BOLNIŠKIM DOPUSTOM, ČE JIM KAJ NI BILO PO VOLJI.

Mnogi zavarovanci so brez potrebe zahtevali klimatsko ali topliško zdravljenje, za kar bodo zdaj pogoji veliko strožji. Celo v Cateških Toplicah se je letos zgodilo, da so nekateri »pacienti« šli kositi h kmetom onkraj Save, za kar so seveda dobili dobro plačilo. Na take akcije so zavarovanci odhajali zaradi tega, da so si pristižili dodatek za pijačo. V času vsesplošnega varčevanja bo tega vedno manj in občinski sin-

dikalni svet je priporočil delovnim organizacijam, zdravstvenim zavodom in zavodu za socialno zavarovanje, da upoštevajo priporočila za smotrnejšo porabo sredstev zdravstvenih skladov.

## Brežiški taborniki v Bohinju

Drugi izmenični brežiški taborniki, ki že dober teden taborimo v Bohinju, je vreme bolj naklonjeno kot prvi. Razen kopanja smo šli dvakrat na izlet: na Vogel in v Ukanc. Lep pogled na Bohinjsko jezero z Vogla nam je ostal v najlepšem spominu. Naše življenje na taboru pa mineva tudi ob učenju in športnih srečanjih z drugimi tabori. Zvečer imamo taborne ognje ali pa plešemo kolo. Na naša dva taborna ognja smo povabili tudi sosednje tabore, mi pa smo oili povabljeni na ogenj tabornikov iz Soštanja. Ob koncu smo zaplesali kolo, ki nas združuje in utrjuje naše prijateljstvo.

BEBA BOZIC

## Obnovljena mesnica v Brežicah

V pritličju Deržičeve hiše obnavlja Kmetijska zadruga po načrtu Mirka Skočaja mesnico in mesno delikateso. Vhod v oba trgovska lokala bo iz veže, kar bo za potrošnike ugodno zlasti ob slabem vremenu. Prav bi bilo, da bi preuredili celotno pročelje hiše. Dela izvršuje zidarsko podjetje Godler iz Brežic.

## Kaj pa kmetijsvo v okolici Rake?

Dež in suša sta povzročila letos ogromno škodo kmetijstvu. Krompir je tako slab, da bo ponekod vrnjeno le seme, tudi fižol je slab in le pšenica - predvsem Leonardo in San pastore - je dokaj dobra, vendar mlačev še ni končana.

Najbolj so prizadeti vinogradi, še posebej zaradi pomanjkanja modre galice. Vsi tisti, ki so škropili prepozno, ker so čakali nanjo, imajo rjave vinograde. Prav tako so tudi sadovnjaki skoraj prazni, orehi in jablane se sušijo.

Cena prašičev, predvsem majhnih, je zelo nizka. Kmetovalec nima nobenega pravega dohodka, davek pa bo - kot se sliši - precej visok, saj bodo dohodnino od kmetijstva zaključili z visokimi cenami. Kmečka gospodinja bi velikokrat rada prodala mleko, solato, fižol, čebulo in podobno, a ni kupca, do trga v Krškem pa je 12 km! Kaj

## VESTI IZ KRŠKE OBČINE

nam pomaga visoka cena kmetijskih pridelkov, ko smo tako daleč od mesta! Lokalni avtobus res vozi ob 6. uri iz Rake v Krško, vrne se pa šele ob 15. uri. Prav bi bilo, da bi nam pri davčni odmeri malo spregledali. Tako so sicer zatrdili, pri davkih pa tega ne opažamo.

Ančka Zibert

## Matični urad Krško

Julija je bila rojena izven bolnišnice Ana deklica. - Poročili so se: Franc Volk iz Sobenja vasi in Jožefa Zorko z Libne; Martin Lužar, delavec iz Sentjurja, in Kristina Domitrovič, delavka iz Krškega; Vojko Šiško, ključavničar, in Jožica Senegačnik, kemijski tehnik, oba iz Krškega; Franc Potočnik, matematik iz Ljubljane, in Neli Lavrišek, predmetna učiteljica iz Leskoveca pri Krškem. - Umrla sta: Franc Volk iz Spod. Pijavškega, star 63 let, in Ana Bursič iz Krškega, stara 79 let.



## Cestar izpod Lisce

Franc Ivnik iz Podgorice že štiri leta skrbi za gornji odsek ceste na Lisco. Lepo jo vzdržuje in ponosen je na to, da so obiskovalci planinskega doma na Lisci zadovoljni z lepo urejeno cesto. Letos ima tovariš Ivnik še posebno veliko dela. Nalivi in nevihte so zelo pogostni in tedaj mora biti cestar vedno na mestu, da prepreči škodo, ki bi jo sicer napravile hudournne vode.

J. T.

## OBISK V »CELULOZI«

## Ranka se je zamislila

»Jaz, zakaj pa prav jaz? Se veliko jih je, ki bi vedele povedati najmanj to, kar jaz vem, pa še več. Če že ni druge izbire...«



V CELULOZINEM oddelku, ki mu pravijo dodelava papirja, se je za nekaj minut izpraznilo delovno mesto polvaltirane papirničarke Ranke OPLOTNIK. »Bom že nadoknadila, saj mi pri tem delu gre,« je rekla Ranka, ko sva se na pogovor umaknili v šefovo pisarno, in je brž pripomnila, da presega normo povprečno po 20 odstotkov.

»Potem pa res ni bilo druge izbire...« sem pripomnil, meneč, da Ranka v vsem vse poseka.

»O, če to mislite?! Za vse starejše delavke norma ni prehuda. Ni se treba preveč gnati, pa si takoj pri 100 odstotkih.«

Ranka je že devet let v podjetju, dovolj, da se upravičeno šteje za starejšo članico kolektiva, vsekakor pa za enega od stebrov dodelavnega oddelka. Delavke si tukaj služijo kruh s skladianjem, štetjem in sortiranjem pravilno razrezanega papirja. Enoličen, pa vendar priljubljen posel, če ga ne opravljajo samo zato, da ti prej mine osem dopoldenskih ur. Toda čim debelejša je kuverta (osebni dohodek) ob koncu meseca, s tem večjim veseljem se ženeš na delu, za normo, za čim več in čim boljše opravljeno. »So vas podražitve močno prizadele?«

Ranka se je zamislila. Na obrazu sem ji bral misli, ki jih je zbirala za odgovor. »Teško je,« je rekla, »ta mesec res težko shajam. Vse je šlo gor - stanovanje, elektrika itd. in izračunala sem, da bom morala samo za stanovanje odšteti kakšnih 10 tisoč dinarjev. Pa hrana... Teletina po 1700 din! Kupila sem je kilogram, pa je ta mesec ne bom več. Moj proračun tega ne prenese. Izdatki so večji, odpuščati se je treba marsičemu. Pomisliti je treba, računati.«

Vendar Ranka Oplotnik ni črnogledka. Za nevihto pride sonce, pravijo. Ko sva se zapletla v besede o reformi, se ji je obraz ves spremenil v izraz pričakovanja, zaupanja, čeprav še ne ve, kje je tisti vitez, na katerem se mora vse premakniti. »Kar zadeva nas ženske tu, delamo, zmanjšujemo bolniške in neupravičene izostanke. Saj menda tudi s tem nekaj prispevamo k reformi!«

IVAN ZORAN

## JAVNA TRIBUNA V VSEH KRAJEVNIH SREDIŠČIH

Javna tribuna o problemih v zvezi z gospodarsko reformo, ki jo je v torek, 17. avgusta, priredil občinski odbor SZDL za prebivalce Krškega, bo obiskala v prihodnjih dneh tudi vsa krajevna središča v občini. Iz zelo živahnega zanimanja Krčanov za prvo tribuno je bilo razbrati, da bo s takšnim javnim pomenkom o vsem, kar ljudi boče in skrbi, dobro nadaljevati tudi po drugih krajih.

## 10.000 litrov pijač v petih dneh

V gostinskih obratih v Krškem stočijo v poletni vročini v petih dneh 10.000 litrov alkoholnih pijač. Od 15. do 20. julija so prodali 1.980 litrov vina, 494 litrov žganih pijač, 5.480 litrov piva in 1.960 litrov brezalkoholnih pijač. Če upoštevamo, da je v Krškem približno 2.500 »pitja zmožnih« prebivalcev, pride torej na vsakega približno po 1 liter gostinskih tekočin na dan.

## CELULOZAR: da ali ne?

V torek, 21. avgusta, bo ob 18. uri tiskovna konferenca PK Celulozar, na kateri bodo sodelovali predstavniki PZS, ZTKS, predstavniki občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij. Namen konferenca je zagotoviti finančna sredstva klubu, ki bo sicer kljub lepim uspehom prisiljen prenehati s tekmovalni in vsakršno aktivnostjo!

## SEVNIŠKI VESTNIK

## LETOS NE BO HMELJA?

Vreme v zadnjih dveh mesecih prav nič ne prizanaša z nevihtami, točo in viharjem. V nasadih na Kompolju je vihar pred nedavnim porušil okoli tri hektarje hmelja. S tem je povzročil ogromno škodo. Tudi v Krmelju hmeljska letina slabo kaže. Pa ne zaradi neviht, ampak zaradi neustreznega škropilja. Hmelj se po škropilju začel sušiti in zadruga bo morala najbrž zahtevati odškodnino od proizvajalca škropilja.

## Požrtvovalni krvodajalec

Ludvik Metelko, rojen 1. septembra 1921, ki je v službi v brežiškem obratu IMV, predsednik občinske zveze DPM in PD bratov Milavcev v Brežicah, je eden najbolj požrtvovalnih



krvodajalec, saj je doslej že desetkrat oddal kri. Razen tega je eden od najbolj prizadevnih organizatorjev krvodajalskih akcij: v svojem kolektivu je v zadnjih treh letih pridobil nad 100 kvodajalcev od 105 zaposlenih! Upa, da jih bo za bodoče krvodajalske akcije pridobil še več.

D. V.

## Jeseni bodo v Globokem kopali tudi premog

V Brežicah že vseskozi primanjkuje premoga, zato je razumljivo, da ljudje sprašujejo, kako je z izkopom premoga v globokem rudniku. Zvedeli smo, da trenutno na premog iz Globokega še ni moč računati, ker ima kolektiv rudnika velika naročila za glino in še tem ni kos. Zelezarna Jesenice je potrebuje precejšnje količine v zelo kratkih rokih. Zanj je ponudila tudi ugodno ceno.

Odkop premoga za domače potrebe ima rudnik v načrtu še to jesen, vendar ima sedaj nujnejša dela, zaradi katerih te načrte odlaga na kasnejši čas. V rudniku računajo, da bodo z novimi cenami lahko krili stroške odkopa. Priporočilo občinske skupščine in nekaterih delovalnih organizacij so sprejeli in objubljajo, da bodo s premogom iz svojega rudnika dopolnili preskrbo najbližje okolice s kurjavo.

## ZAHVALA KRVODAJALCEM

Občinski odbor RK v Brežicah se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so 10. avgusta darovali svojo kri v Zdravstvenem domu. Ob tej priložnosti je odbor podelil tov. Metelku iz IMV zlato značko, saj je že deseti dal svojo kri.

Akcija je zelo lepo uspešna, RK pa že sedaj vabi vse prebivalce Brežic in okolice, da se udeležijo odzema krvi, ki bo v oktobru in novembru na Bizeljskem.

## BREŽIŠKE VESTI

### Matični urad Artiče

Julija ni bilo rojstev izven bolnišnice - Poročili so se: Rudolf Lovak, delavec iz Artiče, in Terezija Lapuh, poljedelka iz Artiče; Pavao Tipič, gradbeni tehnik z Visa, in Slavka Petan, uslužbenka iz Ljubljane; Rudolf Pajtlar, strojni ključavničar iz Krškega, in Kristina Suhodolčan, šivilja iz Dolenje vasi. - Umrla sta: Janez Dernač, preužitkar iz Trebežna, 85 let, in Marija Borovinskič, preužitkarica iz Počlo, 66 let.

# KOPITARNA: čakanje je lahko prihranek!

Rekonstrukcijo so preložili na ugodnejši čas - Polletni plan so izpolnili brez težav - Menijo, da so v podjetju še rezerve - V dveh letih so zmanjšali število zaposlenih za 100, pa ni proizvodnja nič trpela: še večja je kot je bila prej!

Gospodarska reforma, ki je sprostila cene in jih približala realnejšim vrednostim, je vsaj začasno zavrila mnoge gradnje. Tam, kjer želje presega potrebo, zdaj skrbno tehtajo, kam vodijo pretirane investicije in se jim že odpuščajo.

Drugod pa, kjer jim pomeni modernizacija proizvodnje neizogibno potrebo, bodo uresničili svoje načrte kljub reformi. Eno takih podjetij je tudi tovarna kopit v Sevnici. Za rekonstrukcijo imajo že vse pripravljeno in tovarno bodo modernizirali v dveh etapah.

Z gradnjo prvega obrata bi morali pričeti že julija, ven-

dar za sedaj še vse stoji. V podjetju so preložili začetek gradnje na ugodnejši čas, saj bi v splošni dirki za višjimi cenami pri licitaciji lahko po nepotrebnem izgubili marsikak milijonček. Cene se bodo verjetno kmalu umirile in pravilneje odražale vrednost uslug in materiala.

Za podjetje je bila takšna odločitev v obdobju ribarjenja v kalnem najbolj koristna. Novi predračuni bodo gotovo že temeljili na analizah, ne pa samo na približni oceni. Čakanje je v tem primeru varčevanje.

Kopitarni so v prvem polletju zabeležili lepe uspe-

he in čeprav je bil plan precej napet, jim to ni delalo posebnih težav. V tem obdobju je bilo veliko bolniških dopustov in včasih je manjkalo pri delu tudi po 40 in celo 50 ljudi! To daje slutiti dokajšnje notranje rezerve, o katerih bo moral prej ali slej spregovoriti delavski svet. Število zaposlenih se je v zadnjih dveh letih že zmanjšalo za 100, ne da bi pri tem trpela proizvodnja. Z nadaljnjim izboljševanjem organizacije dela jih bo še nakaj odveč, vendar jih ne bodo odpuščali, ampak preusmerili na druga delovna mesta.

J. T.



# Zadišalo je po hmelju...

Na hmeljiščih je ta teden vse živo — Pridelek redkejši, pa zato bolj debel — Pol milijona dolarjev za hmelj

Vrsta jutastih zabojev se počasi polni. V hmeljišču pri Srebrnicah so začeli na parceli, ki jo je poškodovala toča, pa je pridelek nekaj slabši.

»Le stresi se, le stresi!« spodbuja tehnični vodja, ki prevzema obrambo hmelja in ga meri s škatlo. Merik mora biti lepo poln, da dobiš zanj rdeči listek. Obiralci s škatlami, vrečami in plahutami prve dni še nimajo dovolj urnih prstov in preden obrtgarji za poln škar zelenih evetov, mine kar trideset ured!

V hmeljiščih kmetijske šole Grm se je prve dni zbralo blizu 400 ljudi. Med njimi tudi precej šolarjev in Ciganov. Pridni so eni in drugi, najbolj spretni pa so še vedno gospodinjice, ki ne izgubljajo časa s klepetanjem in šaljami.

Za mladino in Cigane je obiranje hmelja kar nekakšna folklorna prireditelja in kdo bi jim zameril, če zato nekaj manj naberejo — saj gre na njihov račun.

Čeprav je hmelj letos bolj redek, so strokovnjaki kmetijske šole z njim zadovoljni, saj so kobulice debelejšje in le malo je rjavih. Na parcelah, ki jih ni poškodovala toča, pridelek najbrž ne bo manjši kot lani. Lepše parcele so prihranili za ta teden, ko pričakujejo največ obiralcev.

Hmelj sproti vozijo v sušilnico, kjer ga na lesah z vročim zrakom posuše in spravijo v vreče. Tudi sušilnica prve dni še ni delala s polno zmogljivostjo, saj bi ga lahko pospravila dvakrat več.

Te dni obirajo hmelj po vsej Dolenjski in Zasavju. Razen kmetijske šole Grm ga goje še kmetijske zadruge v Novem mestu, Metliki, Črnomlju, Krškem, Brežicah in Sevnici. Vsi ti pridelovalci ga imajo blizu 150 hektarov. Pri povprečnem pridelku 1600 kilogramov na hektar in ceni 2 dolarja za kilogram bo zaslužek pol milijona dolarjev ali 625 milijonov dinarjev — zares zeleno zlato!

## Voda po 40 dinarjev

Od 1. avgusta dalje velja kubični meter porabljene vode v gospodinjstvu v novomeški občini 40 dinarjev. Družbene službe in JLA plačujejo vodo po 60, gospodarske organizacije pa po 85 dinarjev kub. meter.

# KDO PA SO TI MLADI FANTJE?

Njihova šola so zgodovinski gozdovi — 480 mladincev iz proizvodnje se učijo ravnanja s puško — Hrana dobra, zdravje b. p.



Skozi dolino od smrekovega gozdička se po rebri vije dolga kolona sivih uniform. Opoldansko sonce pritiska v cevi pušk in suhokranjski modrasi se pred okovanimi čevlji sikajoč umikajo med razgreto kamenje. Daleč na jugovzhodu kraljuje nad dolinami in pobočji legendarni, sivomodri Rog...

Kakšna vojska je to? Kaj bi zdaj s »kragujevčankami« po samotnih roških grapah, ko razen lovca in drvarja že dvajset let nihče ne skruni njihove mračne tišine?

**Odred Dušana Jereba**  
Ko se je kolona približala prvim prevolskim hišam, so komandirji postrojili svoje

fante v dve vrsti in odred je prikorakal pred šolo, kjer ima letos bazo predvojske vzgoje novomeški oddelek za narodno obrambo.

V drugi izmeni živi 240 mladincev letnikov 47 in 48, ki jih izkušenejši tovariši rezervni vodniki iz proizvodnje, uvajajo v vojaške veščine. Komandant tabora je upravitelj preloške šole rezervni podporočnik Jurij Poje, komisar pa Branko Likar, član občinskega komiteja ZMS.

V prvi štirinajstdnevni izmeni je bilo prav toliko mladincev, njihova skupina se je imenovala Dolenjski odred, druga izmena pa nosi ime domačega heroja Dušana Jereba.

## Pester program

Vojaška znanja so si še posebej obogatili v sodelovanju z enotami naše armade, ki imajo prav te dni manevre na tem terenu, mimo tega pa so poslušali vrsto predavanj iz gospodarstva (o novi gospodarski reformi), združenem sistemu, kulturnem udejstvovanju in mladinski organizaciji. Ob koncu obeh izmen so sprejeli v Socialistično zvezo 210 mladincev. V bazo je prišel predsednik občinskega odbora, ki jim je izročil izkaznice in jim čestil.

Ob večerih gledajo fantje televizijo, z okoliško mladino pa sodelujejo v kulturnih in športnih prireditvah. Organizatorji se pohvalijo, da letos, ko so za razliko od prejšnjih let prvič v zidani stavbi, veliko lažje izvajajo program, ker niso tako odvisni od vremena. S hrano so vsi zelo zadovoljni in tudi zdravje jim ne dela nobenih preglavic.

## SKUPŠČINA SPREMILJA PRIPRAVE NA REFORMO

V novomeški občinski skupščini so sestavili posebno skupino strokovnjakov, ki pripravljajo za svet za delovna razmerja in za zbor delovnih skupnosti poročilo o tem, kako se delovne organizacije prilagajajo gospodarski reformi, kako so bile nanjo pripravljene in poročilo o tem, kako je z delitvenimi razmerji pri osebnih dohodkih.

## Prenovljeno gostišče

Predzadnje nedeljo je bilo v Dol. Toplicah odprto povsem prenovljeno gostišče, kraju in gostom res nujno potrebno. Pred leti, ko turizem v Toplicah še ni bil tako razvit, je bilo kar 9 gostiln, dandanes pa jih je precej manj.

Upamo, da bodo gostje in domačini tudi s postrežbo v prenovljenem gostišču zadovoljni.

# PRORAČUN ZMANJŠAN ZA ČETRTINO

V trebanjski občini so cene mesa razveljavljene — Kruh v Dobriču je lahko za 5 dinarjev dražji kot v Trebnjem — Za vsako tona premoga 1.000 dinarjev marže — Akontacija za stanovanja, zgrajena do leta 1959, za 110 odstotkov večja od sedanjih stanarin in najemnin

Občinska skupščina v Trebnjem je 12. avgusta sprejela načelen sklep o omejitvi proračunske potrošnje za 25 odstotkov. Napovedali so, da bodo pri spremembi proračuna (rebalansu) letos črtali vse, kar je bilo predvideno za nekatere dejavnosti, pa s tem družbeno politična dejavnost ne bi bila preveč okrnjena. Med drugim bo sprememba neusmiljena do vrste negospodarskih investicij, več drugih dejavnosti pa bo znatno prizadela. Svetu za družbeni plan in finance je skupščina zaupala nalogo, da preštudira, komu in za koliko bi kazalo zmanjšati proračunska sredstva. Svet je bil opozorjen, naj zlasti posveti pozornost notranjim rezervam pri koristnikih proračunskih sredstev in prouči možnost za prehod na samofinanciranje kmečkega zdravstvenega varovanja. Omejitev proračunske potrošnje so občini narekovale nepremostljive težave s sredstvi, gospodarska reforma, ki jo izvajamo, pa je to še pospešila.

Na seji so sprejeli tudi več popravkov k odlokom, sprejetih ob nedavnih podražitvah živil. Razveljavili so do zdaj veljavne cene za sveže meso, dovolili pa so, da lahko prodajajo kruh v odročnih krajih največ do pet dinarjev dražje. Z odlokom je določena tudi najvišja marža pri maloprodaji premoga in znaša 1000 din za tona. Svet za gospodarstvo je pooblaščen, da znova prouči oskrbo občine z mesom in na podlagi kalkulacij določi najvišje maloprodajne cene mesa. Dokler ne bodo obveljale te cene, lahko prodaja mesarja kmetijske zadruge mesa po navodilih Zveznega zavoda za cene.

## Na Mirni premalo mesa

Odborniki z Mirne grajajo preskrbo kraja z mesom. Že dva meseca ni dobili tistega, kar bi radi občani kupili v mesnici. Kmetijska zadruga, ki upravlja mirensko mesnico, bi se morala bolj zavzeti za odpravljanje pomanjkljivosti, kakršne so se pokazale pri preskrbi z mesom.

## ODKRITO VPRAŠANJE

Storilnost ne napreduje, cene pa nočejo nazadovati, so ugotovljali na plenumu občinskega odbora SZDL v Trebnjem 6. avgusta, ko so preseljal stanje po prvih dneh nove gospodarske reforme. V podjetjih skoraj nihče ne pomisli na zniževanje materialnih stroškov, medtem ko so notranje rezerve večinoma še neodkriti rudnik. Podjetja se odpovedujejo štipendistom, strokovnjakov ne sprejmejo kljub temu, da analize govore o pomanjkanju inženirjev, tehnologov, ekonomistov, pravnikov in drugih. In kdo je sposoben utrditi gospodarstvo, če ne ti?

Nadalje je bil sprejet odlok o plačevanju akontacij na nove stanarine in najemnine. Akontacije za stanovanja, zgrajena do leta 1959, so za 110 odstotkov večja od stanarin in najemnin, ki so jih stanovalci plačevali do 1. avgusta. Akontacije za mlajša stanovanja pa so nižje, povečane samo do 80 odstotkov dosevanih stanarin in najemnin. Kakor drugod bo tudi v trebanjski občini opravljen revalorizacijo stanovanj občinski stanovanjski sklad do 20. avgusta.

## KRAJEVNE SKUPNOSTI BREZ SREDSTEV

Sklep o omejitvi proračunske potrošnje za 25 odstotkov je prizadel tudi vseh 17 krajevnih skupnosti v trebanjski občini, ker ni upati, da bi spričo težav lahko kaj iz proračuna kanilo tudi na njihove žiro račune. Krajevne skupnosti, ki so med tem že izvolile svoje organe, bodo morale tako že svoje prve korake narediti izključno ob podpori občanov.

## TREBANJSKE NOVICE

### O urbanizmu posebna seja

Občinska skupščina v Trebnjem se je odločila na eni prihodnjih sej obširneje obravnavati vprašanje urbanizma. Ob tej priložnosti bodo predvsem pregledali in ocenili urbanistično dokumentacijo za Mirno, Mokronog in Trebnje. Za izdelavo dokumentacije je skupščina najela 5 milijonov dinarjev.

## Kako dolgo bo ozvočenje...?

Ker je v nekaj številkah našega lista pisalo o ozvočenju, se posebej 27. julija pod zgornjim naslovom in v članku »Ogenj, ptice in življenje«, bi želel povedati nekaj resničnih dejstev.

V novomeški kroniki je bilo v eni koš zmetano ozvočenje med občinskega zletja, recitala in nedeljske veselice na Loku. Kaže, da pisec člankov niso seznanjeni z resničnimi dejstvi, zato naj odgovorim naslednje:

Ozvočenje, oziroma bolj pravilno povedano — sedanje naprave za ozvočenje, je leta 1963 prevzel Zavod za kulturno dejavnost Novo mesto, ki ozvoči po predhodnem naročilu in ogledu terenov za ozvočenje. Žal pa se vsi, ki želijo ozvočenje, oglašijo šele zadnji dan, ker računajo na cenejše ali celo brezplačno ozvočenje. Medobčinskega zletja ni ozvočil naš zavod, ampak zabavišče, ki je takrat gostovalo na stadionu. Zavod ozvočenja ni prevzel, ker ni dobil naročilnice. Organizator zletja ni pripravil dovoda napetosti 220 voltov na tribune. Majhnega spodsrijaja na Loku ob recitalu, ki ga je ozvočil naš zavod, je bil kriv organizator, ki ni povedal točnega mesta ozvočenja, niti posebne želje (vključitev magnetofona in druge). Sicer pa je bil spodsrijaj v magnetofonu. Tudi veselice na Loku ni ozvočil naš zavod. Pravilno bi bilo povedati, kdo je prireditve ozvočil.

Da bi bralce seznanil z vsem, še tole: ozvočenje je bilo nabavljeno že leta 1959. Živiljenjska doba takih naprav traja le pet let. Jasno je, da je aparatura že izrabljena, posebej še, ker je samo prvo leto bilo opravljenih 260 delovnih ur. Omeniti velja, da smo ozvočili tudi osrednjo mladinsko proslavo v Podstenicah, na kateri je tov. Kavčič izrekel vso pohvalo za nemoteno delovanje. Res pa je, da aparatura za kvalitetne prireditve ni najbolj prilagojena. Krivi so tisti, ki kljub temu

vztrajajo, čeprav vedo, da aparatura ni najboljša. V vsem delovanju ozvočenja od leta 1963 je bilo le malo spodsrijajev, če pa so bili, niti bili po naši krivdi. Lahko navedem še to, da že sedem let ozvočujemo ukrajine in sedaj občinske seje, pa se ni bilo okvar.

Če bi hoteli imeti ozvočenje, ki bi povsem ustrezalo, bi morali kupiti univerzalno ozvočenje.

Na koncu naj poudarim še to, da je za kvalitetno ozvočenje potrebnih 5 milijonov, ki pa jih v našem mestu gotovo potrebujemo za važnejše stvari. V Novem mestu nekateri mislijo, da mora še za borih pet minut biti ozvočena vsaka prireditev, in to celo brezplačno.

FRANC SEGEDIN

# Novomeška kronika

»KAKŠNA MIZERIJA!« sta dejali v soboto zvečer dve Italijanki v novomeški pekarni na Glavnem trgu: radi bi kupili kruh, pa jima je prodajalca lahko ponudila samo črne, precej grdo izoblikovane štruce. Druge izbire žal ni bilo, Italijanki pa sta se živahno pogovarjali, kaj vse lahko kupijo v ljubljanskih pekarnah. Res je mizerija, kar zadeva izbiro in kvaliteto kruha v naši pekarni: dostikrat naletimo na enakomerno pečen kruh, izbere ni dovolj, zlasti ne proti večeru, opaziti pa smo tudi, da prodajalca za vsako ceno najprej hočejo prodati to, kar jim sicer ostaja. Eden naših novomeških naročnikov nam je v torkel prinesel tole pismo:

»Kruh je naše najosnovnejše živilo. Kako to — in kdo je tega kriv? — da moramo potrošniki 20 let po končan vojni še stati v dolgih redih v edini novomeški pekarni in čakati na kos kruha? Zakaj tako? Ali res ni mogoče tega urediti drugače? Menim, da dandanes to tudi lahko že zahtevamo!«

Res — morda bi kazalo kruh prodajati še kje, izbiro in kvaliteto pa bo nujno treba povečati. Posebno tistih vrst kruha, ki jih potrošniki predvsem želijo (»domaća peka« črna in belega), bi morali nuditi v zadostnih količinah.

»MESČANI RADOVEDNO OPAZUJEJO kupe gramoza in v tla vkopane granitne robnike na Novem trgu. Tu je še pred dnevi prišlo Čestno podjetje pripravljati podlago za asfaltiranje in ureditev trga. V ponedeljek bodo pričeli polagati 5 cm debele asfaltne prevleke. Na mestih, kjer so zrvotvisni boksi, bo asfalt debel 8 cm. Sredstva za asfaltiranje so zbrala podjetja METROPOL, GORJANCI, PTT in Turistično dru-

štvo. Prostora pred KRKO ne bodo asfaltirali, ker so v tovarni zdravil rekli, da nimajo denarja v ta namen...

»KANDELABRI ZA ČESTNO RASVELJAVO proti Ločni so že postavljeni in čakajo samo še, da bo pošta prestavila svoje vode, ker ne smejo teči vzporedno z električno napeljavjo. Kandelabrov je 25, na njih pa bodo farnece na živosrebrno paro, kot drugje po mestu. Ko bo razsvetljena ta cesta, prideta na vrsto Novi trg in Zagrebška cesta.

»V PRODAJALNI SADIJE IN ZELENJAVI na živilskem trgu so bile cene nekaterim pridelkom v torkel naslednje: jajca 42 din, krompir 90, paradizki 160, čebula 180, kumare 140, prodajali pa so tudi grozdje: belo po 370, črno pa po 430.

»ZEBRASTE CESTE so se spet pojavile na prehodih za pešce v našem, to poletje zelo prometnem mestu. V torkel, ko so bile oznake za pešce še v delu, smo videli po vsem mestu posejane premične prometne znake, ki so opozarjali na prometno varnost.

»S KISLIMI OBRAZI prihajajo potrošniki te dni iz novomeških trgovin, godrnjaje, da po reformi ni moč kupiti kisa. So se mar tudi zaloge kisa zmanjšale pred podražitvijo, ko je nakupovalna mizlica zajela potrošnike?

»RODILE SO: Ana Rems s Ceste herojev — Dušana, Marjeta Lesjak z Ragovske ceste — deklica, Terezija Kos z Mej vrti — deklica, Avgušlina Stipič iz Jerebove ulice — Miteno, Asja Alič iz Jerebove ulice — Jasminko, Milica Nikolč s Smehske ceste — Ksenija, Stanislava Prudman z Mestnih njiv — Mirana, Tončka Bratkovič z Brega — deklica.

## Kako zadovoljiti mesojedce?

S preskrbo mesa se v trebanjski občini čedalje manj zadovoljuje. V samem Trebnjem, ki je od vseh krajev še najbolj oskrbovano, negotujejo spričo slabe izbire in zavoljo cen, ki da niso v skladu s kakovostjo mesa, kakršno jim je dostopno v zadržani mesnici. V drugih krajih, zlasti na Mirni, v Mokronogu in Dobriču, ki so kot občinska središča hkrati največji potrošniki, pa mesa sploh ni dovolj.

Kako zadovoljiti mesojedce? O tem razmišlja kmetijska zadruga, raznišljajo pa tudi zainteresirani posamezniki, ki bi radi vskočili in odprli zasebne mesnice. Kmetijska zadruga ne najde pravega računa v kalkulaciji. Promet z

mesom je tako nizek in nestabilen, da tudi za 60 odstotkov zmanjšano osebje v mesarskem obratu nima pravega posla. Ker ni nikoli znano, koliko mesa bo do lahko prodali, mesa čisto znanjka, potrošnik pa ob manjši izbiri ne dobi tistega, kar želi. Gostinci so se med prvimi izmehčili in kupujejo meso tam, kjer lahko dobe tudi druge vrste, ne le govedino.

Problem je odprt. Odborniki iz najslabše oskrbovanih krajev so tudi rekli svoje, menič, da se občani čedalje bolj ogrevajo za privatnike. Kajti vsakdo pač želi priti na čisto tudi s svojimi mesečnimi izdatki, meso pa bo kuoval tam, kjer bo lahko izbiral.





V soboto popodne: nepravilno prehitavanje na avtomobilski cesti pri Trebnjem

Ali veste, na kakšni razdalji boste lahko varno prehiteli osebni avtomobil, ki vozi 100 km na uro, če ga prehitavate s 120 km na uro? Nič manj kot 1260 metrov potrebujete za ta podvig in nič manj kot 30 sekund časa vam bo vzelo! Ali je sploh kakšen odsek na avtomobilski cesti Ljubljana-Zagreb, ki bi bil popolnoma pregleden na dolžini 1260 metrov?

V novomeški občini je danes nekaj čez 2300 motornih vozil, od teh 1150 osebnih avtomobilov, 780 motornih koles in več kot 3000 mopedov – kar je več, kot je bilo vozil v novomeškem okraju leta 1959 in več kot jih je imela pred vojno vsa Slovenija! S porastom števila motornih vozil raste tudi število prometnih nesreč – Na avtomobilski cesti je največ nesreč zaradi prehitavanja, na drugih cestah zaradi alkohola

# V smrt-prijatelj!

in nemalokrat za jas uidejo smrti. Na srečo je ta cesta tako široka, da trije prisebni vozniki osebnih avtomobilov lahko zvoziyo vstric...»

Sicer bi bilo nesreč še več. Nikoli pa ni mogoče pričakovati, da bodo vsi trije enako ocenili položaj in napravili dovolj prostora. Tako je Georgij Czegledy iz Budimpešte tako po nesreči pri Beli Cerkvi 12. julija opoldne izjavil:

»Vozil sem po desni polovici v skladu z mednarodnimi cestnimi zakoni...» Čeprav bi se lahko umaknil še dober meter bolj na desno in prihranil tričetrt milijona dinarjev, kolikor je bilo škode na karamboliranih vozilih!

## Koliko življenj še?

Malj Cvetko Starič je 4. avgusta popoldne pomagal materi in stricu pri žetvi blizu vasi Jezero ob avtomobilski cesti. Ko so se hoteli vrniti v Lukovko na drugi strani ceste na malico, sta šla mati in stric čez nadvoz, sedemletni Cvetko pa je stekel kar čez cesto, samo 100 metrov nad mostom.

»Cvetko!!!«  
Prepozno, prepozno...! Otrok je obležal pod kolesi in noben materin krik ga ne more več priklicati. Zadnje kar je slišal, je bilo obupno cviljenje zavor.

Pred dobrim letom dnj je zaradi poškodb pri prometni nesreči umrl njegov oče...»

To je bila letos že tretja smrtna žrtev zaradi prečkanja avtomobilske ceste. Čeprav je velika cesta stara sedem let, ljudje ob njej še vedno ne razumejo, da ni namenjena pešcem. Koliko življenj bo še treba, da si bodo to zapomnili? Pet, petnajst – kdo ve?

## 10.000 vozil na dan!

Pa tudi na drugih cestah niso pešci kaj bolj previdni. Samo za trenutek postojmo v ponedeljek popoldne na novomeškem Glavnem trgu. Zmešnjava pešcev, kolesarjev, avtomobilov, konjskih in volovskih vpreg je dobesedno babilonska. Čez trg gre vsak dan 10.000 vozil! (Povprečje za leto 1964: 8609 vozil na dan). Nesreče so zaradi manjših hitrosti lažje, vendar je tudi novomeški trg že zahteval smrtno žrtve!

Med 159 nesrečami v naši občini v prvem polletju 1965 jih je bilo samo 24 na avtomobilski cesti, vse ostalo pa na drugih cestah. Najnevarnejše so ceste II. in III. reda, najpogostnejši vzrok pa še vedno alkohol in neprimerna hitrost, ki botrujeta več nesrečam kot vsi drugi vzroki skupaj.

Prometna disciplina je več kot pomanjkljiva. Pešci se sprehajajo po cestah kakor se jim zdi, vozniki avtomobilov nesramno izsiljujejo prednost, češ saj imamo avtomobile – naj že ta perutnina (pešci) sfrči v jarke, kamor spada! Vozniki vpreg vozijo ponoči kar brez vseh luči in odbojnih stekel... Vsi skupaj pa, kdo bi jim mogel braniti, radi pogledajo v kozarec tudi čez tiste pol promile alkohola!

Kadar privijate plin na

svojem vozilu in kadar prečkate cesto: spomnite se Hüsnü Demiröza, ki je 5. julija pri Čatežu ubil sebe in vso družino, spomnite se Cvetka iz Lukovka, spomnite se vinjenega Jožeta Vidmarja, ki se je pri Ločnjem zaletel s Primo in bil na mestu mrtev! Spomnite se na 129 ljudi, ki so samo v prvih šestih mesecih tega leta izgubili življenje na cesti! Potem boste tudi pri plinu malo popustili...

M. MOSKON

**P**resunljiv krik sirene, ki je zaradi velike hitrosti avtomobila nihajoče zamrl v tuleči koloni vozil pod trebanjskim nadvozom, je v soboto ob 16.34 vsem naokoli zledenel kri v žilah. Rumenkast opel z nemško registracijo se je med prehitavanjem v svoji koloni, ki je drvela nekaj manj kot 100 kilometrov na uro proti Zagrebu,

srečal s kolono, ki se ji ni nič manj mudilo proti Ljubljani... Ljudje z avtomobilih so zadrževali sapo, za kaj več ni bilo časa. Opel je vozil med kolonama in – srečno ušel...

V prvo, v drugo, v tretje... kdo da več – plina? Na dražbi za življenje, včasih tudi za trideset življenj. Turek je zadnjič pri Čatežu pritisnil zvod do deske: sedem glav je šlo na en mah. Tako učinkovito kot vozniki osebnih avtomobilov, niso zna! moriti ni! janičarji! Eno četrtno vseh nesreč v Sloveniji povzročijo, skoraj toliko kot vsi drugi vozniki skupaj!

Komandir oddelka za varnost prometa na novomeškem odseku avtomobilske ceste Herman Škerlj pravi:

»Največ nesreč na avtomobilski cesti se zgodi med prehitavanjem. Vozniki, običajno taki s slabšimi stroji, ne znajo oceniti položaja, prehitavajo v ovinkih ali čez polno črto

**Vežane vloge - višje obresti**



## Ostreje proti igralcem na srečo in razbijačem!

Na zadnji seji občinske skupščine Metlika so po poročilu sodnika za prekrške Slava Orliča razpravljali o igranju na srečo, ki se je v zadnjem času po vseh lokalih zelo razpaslo.

Občani lahkomišelnostjo napravljajo velike vsote denarja pri kartah, še večja škoda pa je v tem, da se navad starejših čedalje bolj oprijemlje mladina. Odborniki so ostro kritizirali tudi razbijanje steklene po gostilnah. Povedali so, da so nekdo mladi fantje razbili vse kozarce, tako da zjutraj gostilničar ni mogel streči!

Dostoj se pri preganjanju takih pojavov vse preveč upoštevali izgovore, kazni so bile prenizke in tudi prijav je bilo malo. Odborniki so na predlog predsednika skupščine sklenili, naj bi odslej pristojni organi kvartanje za denar, razbijanje in sploh kršenje javnega miru in reda najostreje preganjali. Pa še to: rečeno je bilo, naj kršilci tega odloka ne računajo na zaslombo in priporočila »stricev«, ker jih bodo neizprosno in dosledno preganjali.

Tako tudi naš gospodar in vojvoda, Bog ga ohrani, skuša in mora skušati, da ima oba življa, meščanski in plemenitaški, za podlago. Oba mora imeti na svoji strani. To pa ni lahko drugače mogoče nego da zdaj ustreza temu, zdaj onemu, zakaj dostokrat ne more obema naenkrat.

»Pa zakaj ne? Pravica, pravica –«

»Le stoj, daj mi, da izgovorim. Pravim, obema naenkrat ne more, ker se ne vežeta, ne ujemata. Kar je za naš meščane dobro, –«

»To je tudi za one ošabneže dobro!« seže mu zopet kupec v besedo.

»Pa vsaj meni, da ni, ali pa res ni dobro.«

»Tega ti ne pritrdim.«

»Ne? Stoj, da ti dokažem. Saj veš, koliko smo imeli lansko leto posla z dvema najimenitnejšima naših plemenitašev, z letem Turjačanom zavoljo spašnika in z Apfaltrerjem zavoljo gozda in ohribja. Veš, da prepira in pravde ni bilo pred konec, da je vojvoda sam razsodil to reč, hvala bogu in pravici vojvodovi, nam v korist. Vidiš precej, ta razsodba je bila za nas dobra, za one pa ne, ker so kolikor toliko svojih namišljenih pravic izgubili. In da zdaj zopet na to volitev deželnega poglavarja prideva, vidi se meni očito, da je vojvoda samo zato Jurija s Turjaka izvolil za glavarja, da bi to mogočno rodovino nekako utolažil za izgubo lanske pravde. Zdi se mi to prav modro, dasi bi jaz zaradi našega mesta želel si drugega, ker, kakor ga jaz poznam, Turjačan je človek, ki ne pozabi rad, kaj je nekaj bilo.«

»Kaj ne bi bil mogel koga izmed plemenitašev izbrati? Kaj mu neki morejo? On je vladar in, ko bi se mu kaj po robu stavilo, za Boga in sveto Trojico, saj so še pesti še kje drugje ko po gradovih, ki bi vedele, kje se meč prime. Jaz pravim, vojvoda ni pomislil, da nam bo Turjačan vedno preglavico delal.«  
»Nič se ne bojmo! S tisto pravičnostjo, katero nam je lani skazal, varoval nas bo tudi zdaj in sami tudi nismo tako slabi, da se ne bi mogli varovati.

## JOSIP JURČIČ Hči mestnega sodnika

Čez ojnice svoje oblasti ne bo udarjal.  
»Ali tebi bo pisan, Janez! Tebe pozna, on vé, da si ti tisti, ki si si največ prizadeval v onj pravdi, da si priče pripeljal pred vojvodo in največ govoril.«

»Kaj mi more storiti? Čisto nič! Jaz dopolnjujem svojo dolžnost, on svojo in še srečala se ne bova. Sicer pa jaz ne gledam toliko na lastni prid. Če mi meščanje toliko zaupajo, da me volijo za sodnika, branil jim bom pravico do zadnjega diha. Zdaj pa pojdiva! Pozdraviti ga moramo in sprejeti, ker je glavar po našem vojvodi postavljen, naj bo tak ali tak, ta ali oni.«

»Saj se vendar ne mudj tako. Posedi še malo, še nekaj bi rad govoril s teboj,« pravi kupec, toda z malo manj srečnim glasom, kakor je govoril poprej.

»No, kaj boš povedal?« vpraša sodnik.

»Ti, prijatelj, popolnoma sem obupal skoro, nič ne opravi.«

»Nad čim si obupal?«

»I, saj veš! Helena, tvoja hči, jaz ne vem, vse je zastoj. Kakor si prizadevam, ne opravi nič, zmerom je enaka, mrzla, in se dela, kakor da ne bi razumela, kaj pravim.«

»Nič ne obupaj! Zenske so vse take. Pogodu jim je, če se jim moški klanjajo, samo sram jih je to svetu pokazati in delajo se, kakor bi bilo ravno narobe. Sramežljivost je najmočnejša čut v ženski, pa tudi ena najlepših in najboljših, zakaj mnogokrat jih obvaruje, da ne padejo. Le pogum, ne odjenjaj in, kar je menj storiti, to bom storil, kakor sem ti obljubil. Sicer sem Heleni že po strani dal vedeti,

kako ljubo bi mi bilo, da bi ti, ki si moj stari prijatelj, bil tudi moj sin, zet; ali naravnost ti še nisem povedal, ker menim, da se še ne mudi.«

»Jaz ne vem,« pravi Simon Grniščak in upre v tla oči, »tvoja hči je pač čudna deklica, vedno mi je na mislih, še sanja se mi o njej, rad jo vidim in rad hodim v tvojo hišo, ali kadar pred njo stojim, tačas sem ves drug. Tako mi nekako glavo zmeša, da sem ves neroden in še govoriti ne znam. Saj sicer imam vendar nekaj jezika!«

»Napaka je le to, da se tako preveč vdaš njenim muham. Zenske rade vidijo moža, ki jih po znanju in obnašanju nekako presega. Pa nič ne skrbi in ne obupaj. Kar naenkrat ne gre, tudi ne bi bilo lepo, da bi se ti kar koj na vrat obesila.«

»Zdi se mi, da sem že skoro prestar zanjo, zato –«

»Kaj še! Njena mati je bila tudi tako mlada kot ona in jaz v tvojih letih, ko sem jo vzela.«

»Kaj pa meni, ali ne roji tvoji deklici še vedno tisti Lah Krištof Čiriani, ali kako se pravi človeku, ki naj bi ga zlodej –«

»A, beži, beži! Ne imenuj ga! Jaz bi mu že pot pokazal, da mi le pride blizu hiše. Tudi njej sem že govoril o tej reči, kakor sem spredel, ne mara čisto nič zanj. Ko bi pa res kaj imela z njim, potem že vem, kako moram kakor oče varovati čast in poštenje svoje hčere.«

Rekši, vstane sodnik in se odpravlja. Simon Grniščak pa se je bil tako zamislil v nekaj, da se s stola ni vstal.

»Če ne greš z menoj,« pravi sodnik, »pa idi k Heleni. Menim, da se je že opravila. Zelim ti veliko sreče pri njej, zakaj, kakor sem ti že odkritosrčno povedal, rad bi videl zaradi tebe in zaradi sebe, da bi bil ravno ti moj zet. Le ravnaj se po mojih svetih in vse bo prav hodilo. Saj se bova še kaj videla!«



# V TEM TEDNU VAS ZANIMA

## Tedenski koledar

Petek, 20. avgusta — Bernard Sobota, 21. avgusta — Ivana Nedelja, 22. avgusta — Timotej Ponedeljek, 23. avgusta — Zdenka Torek, 24. avgusta — Jernej Sreda, 25. avgusta — Ludvik Cetrtrek, 26. avg. — Aleksander

## ČESTITK!

Darinki Gunde iz Dobrave pri Kostanjevici želijo vse lepo za njeno praznovanje Irena.

Ljubi mami Mariji in očetu Martinu Gramcu iz Sutne pri Podbočju za 29. letnico skupnega življenja želijo mnogo zdravih in srečnih let hčerka Majda.

## ZAHVALE!

Vsem darovalcem, ki so pomagali pri obnovi po strelji uničenega gospodarskega poslopija, se iskreno zahvaljujem. Franc Dolenšek, Jeprjek 3. p. Trzinšč.

## MALI OGLASI

CENIK: vsak oglas do 10 besed — 900 din, vsaka nadaljnja beseda 100 din. Za naslov v upravi lista: približek 100 din. — Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglasih, osmrtnicah, zahvalah, preklicih in podobnih obljah 20% popusta.

**ZELO UGODNO PRODAJ** Fiat 600 v dobrem stanju. Oglej vsak dan. Naslov v upravi lista (734/65).

**PRODAM 2** novi avtomobilski gumi 5.20 x 14 v Novem mestu. Naslov v upravi lista.

**UGODNO PRODAJ** nov moped s tremi prestavi. Fink Polde, Irča vas 39, Novo mesto.

**UGODNO PRODAJ** NSU Maks 250 ccm. Zablja vas 2, Novo mesto.

**PRODAM** dobro ohranjen moped. Jože Hrustar, Poljane 1, Mirna peč.

**UGODNO PRODAJ** cilindar za BMW 250 ccm, bat za drugo brušenje in ležaje za krmilo. Avsenik, Drganja sela 39, Straža.

**UGODNO PRODAJ** gumni voz. Peter Predovič, Jugorje 14, Suhor.

**PRODAM** novo motorno kosilnico znamke «Laverda» s priklopnikom in cirkularjem, širina 140 centimetrov. Ivan Baškovič, Krška vas 10.

**UGODNO PRODAJ** 1 ha sadnega vrta in zidanico, primerno za gradnjo stanovanja na lepi razgledni točki, 10 minut od Krškega. Cena po dogovoru. Ponudbe pošljite na: Ana Salamon, Anže 23, Brestanica.

**PRODAM** trostanovanjsko hišo s vrtom. Informacije dobite: Prešernov trg 7, pritličje — Novo mesto.

**PRODAM** vseljivo družinsko hišo v Novem mestu. Na račun vzajemni Fiat 600. Pisane ponudbe pošljite na upravo lista pod št. 35.000.000.

**NUJNO KUPIM** enosobno stanovanje ali karkoli za preureditev v stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. Ponudbe pošljite na upravo lista pod št. 3078.

**HIŠICO** ali stanovanje kjerkoli kupita upokojenca. Hišni, Ljubljana, Prečna ul. 8.

**SPREJMEM** TAKOJ pridno in pošteno dekle, tudi začetnico, za

pomoč v gospodinjstvu. Osebnih dohodki po dogovoru. Ponudbe pošljite na upravo lista pod št. 3078.

**ISCEM** sobo v Brestanici. Popoldanska pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pošljite na upravo lista pod št. 3078.

**ISCEM** žensko, upokojenko ali poročeno, ki bi v izmenilni pazila na otroka. Za varstvo ji oddam prazno sobo. Naslov v upravi lista (748-65).

**BREZPLACNO** oddam sobo dijakinji s popoldanskim poukom. Za protiuslugo bi spremljala otroke v vrtec. Naslov v upravi lista (740-65).

**V OSKRBO** vzamem starejšo osebo, ki bi mi zapustila premoženje. Pripravljena sem se z družino preseliti k ponudniku. Naslov v upravi lista (743/65).

**VDOVEC**, 49 let, z malim posestvom na deželi, usmiljenega srca, želi spoznati žensko v starosti 35-40 let, zdravo in pošteno. Sklenitev zakonske zveze možna takoj. Ponudbe pošljite na upravo lista pod št. 3078.

**ZDRAVILISCE ROGASKA SLATINA** — Bolezni jeter (zlatenica, vnetja) zdravi rogaski «Donate» vrelec. Posvetujte se z zdravnikom. «Donate» dobite v Novem mestu pri Trgovskem podjetju «Hmeljnica» — telefon 21-129 in «Standarda» — telefon 21-158.

**BREŽICE**: 20. in 21. avgusta, ameriški film «Razdobje zakonskega privlačanja».

**CRNOMELJ**: 20. in 21. avgusta, ameriški barvni film «Sladko

ptica mladost». 24. in 25. avgusta francosko italijanski film «Ugrabitev Sabina».

**DOLENJSKE TOPLICE**: 21. in 22. avgusta, domači film «Vzkripelo mesto». 25. avgusta francoski film «Umreti v Madridu».

**KOČEVJE**: 20. do 22. avgusta španski film «Kraljica Chanteciers». 23. in 24. avgusta ameriški film «Ponočni čipkas». 25. in 26. avgusta ameriški film «Obveščevalci».

**KOSTANJEVICA**: 22. avgusta ameriški film «Razkošje v travici». 25. avgusta italijanski film «Na krivi poti».

**METLIKA**: 21. in 22. avgusta, ameriški film «Sedem veličastvenih». 23. in 24. avgusta ameriški film «Sejkor sine». 25. in 26. avgusta italijanski film «Sli bomo v San Remo».

**MOKRONOG**: 21. in 22. avgusta, italijanski film «Nepredvideno».

**NOVO MESTO — KRKA**: 20. do 23. nemški barvni film «Med jastrebov». 24. in 25. avgusta češki film «Črni Peter».

**PREDGRAD**: 22. avgusta nemški film «Ometa sreča».

**RIBNICA**: 21. in 22. avgusta, italijanski barvni dokumentarni film «Vsako noč Novo leto».

**SEVNICA**: 21. in 22. avgusta, francosko italijanski film «Affrodita — boginja ljubezni».

**SODRAŽICA**: 21. in 22. avgusta, ameriški kavbojski film «Alamo II».

**STARA CERKEV**: 21. in 22. avgusta, sovjetski barvni film «Ognjena letala».

**STRAŽA**: 21. in 22. avgusta, norveški film «Mladi grešniki».

**TREBNJE**: 21. in 22. avgusta, nemški barvni film «Zaklad v srbnem lezeru».

## KINO

**BREŽICE**: 20. in 21. avgusta, ameriški film «Razdobje zakonskega privlačanja».

**CRNOMELJ**: 20. in 21. avgusta, ameriški barvni film «Sladko

## GIBANJE PREBIVALSTVA

### Matični urad Sevnica

Julija je bil rojen izven bolnišnice en deček. — Poročil so se: Stanko Slapšak, in Lidija Ferlan, oba iz Krmečja; Marjan Slapšak iz Krmečja in Lidija Repše iz Sentjanža; Peter Gorenjak in Jelenka Gorenjak in Anica Orešnik iz Murnice; Dominik Špan in Marija Tovornik, oba iz Sevnice; Alojz Drešar iz Dobruša pri Litiji in Ana Pavšič iz Kranja; Ivan Repovž iz Podboršta in Marija Justinek iz Sentjanža; Matijs Wijnands iz Voerendaal-Heeren, Nizozemska, in Jožeta Jagodič iz Razborja; Anton Papet iz Podboršta in Pavla Kajič iz Brunšice gore. — Umrla sta: Rok Kozinec, oskrbovavec iz Impoljce, 77 let, in Marija Motore.

### Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Sonja Avgu-

šunčič iz Mladice — Dušana, Stanislava Poglavca iz Dolnje Straže — Damjano, Marija Težak s Krizev — Mojca, Katca Dragovan iz Dolnje Lokvice — Branka, Justina Klevišar iz Dobilc — Marijo, Nada Laharnar iz Crnomlja — Aleša, Marija Struna iz Zuzemberka — Marijo, Marija Fabjan iz Crnomlja — Mitja, Dragica Cesar iz Stopič — Igorja, Jožeta Grubar s Malega Bana — Martina, Cvetka Veršaj iz Bitne vasi — Branko, Marija Petje iz Dolnjih Jesenic — Zvonka, Martina Rabzelj iz Gornje Stare vasi — Martino, Amalija Kambič iz Črešnjevca — Zvonka, Marija Tomc iz Jerneje vasi — Marjetko, Ana Klopčič iz Crnomlja — deklico, Ana Kraj iz Gotne vasi — deklico, Marija Rožman iz Sela — deklico, Veronika Zgonc iz Sentruperta — deklico, Silva Podboj iz Stranske vasi — dečka, Marija Stepan iz Grabovca — dva dečka.

Komisija za nabavo in odtujitev osnovnih sredstev pri  
**CESTNEM PODJETJU V NOVEM MESTU**  
NOVO MESTO, Ljubljanska 8  
razpisuje

**ponovno LICITACIJO**  
za prodajo stanovanjske hiše z gospodarskim poslopjem in zemljiščem v Spodnjih Ložinah št. 1 pri Kočevju

Izključna cena 400.000 dinarjev. — Licitacija bo v petek, 27. avgusta 1965 v Spodnjih Ložinah št. 1 ob 9. uri. — Prednost nakupa imajo gospodarske organizacije in ustanove.

## Opozorilo nabiralcem zdravilnih zelišč

**NABIRAJTE** — CVETJE: rdeče deteljice (375), bele deteljice (330), močvirskega osloda (220).

**LISTJE**: beladone-volčje češnje (660), robide (100), maline (100), melise (420).

**RASTLINE**: zlate rozge (80), tavžentrože (180), vodne kreše (230), dobre misli (100), zdravilnega jetičnika (250).

**KORENINE**: kumpave-bodeče neže (420), arnike (1200), pastinake (235), medvedove tace (335), baldrijana (420), srčne moči (600 do 700).

**LUBE**: breze (75), češminovih palic (170), lubje češminovih korenin (545), krhlike (290), brogotive (170).

**PLODOVI**: češmina (330), kumin-kimla (920), bezga (250).

**RAZNO**: gomolje jesenskega podleska (330), hrastov mah (330), orehove luščine (100).

Suhe lišičke (2000-2500).

Suhi jurčki po najvišji dnevni ceni!

Odkupujemo še razna druga zdravilna zelišča! — Pojasnila dobite v skladišču Odkupne postaje «DROGA», Novo mesto.

## OBVESTILA

### RAZPIS JAVNE DRAŽBE

Komisija za prodajo premoženja Zidarskega podjetja «REMONT» Zuzemberk v likvidaciji razpisuje

javno dražbo za prodajo osnovnih sredstev, materiala in drobnega inventarja:

1. betonski mešalec z diesel motorjem — 2. konzolno dvigalo — 3. poravnalni skobelni stroj — 4. diesel motor 25 KS — 5. poljska peč za žganje židne opeke — 6. mizarske mize — 7. razni gradbeni material — 8. razni drobn inventar — 9. tovorni avtomobil DODGE, nosilnosti 4 tone v voznem stanju z različnimi rezervnimi deli.

Javna dražba bo 23. avgusta 1965 od 8. do 12. ure za družbeni sektor, od 12. do 16. ure pa za vse fizično pravne osebe. Pogoj za sodelovanje na dražbi je, da imajo zainteresirani potrdilo od banke o razpoložljivih finančnih sredstvih in takojšnje plačilo z viranskim nalogom ali gotovino.

Interesenti si lahko osnovna sredstva, material in drobn inventar ogledajo vsak dan od 8. do 14. ure, vključno do 22. avgusta 1965.

Likvidacijska komisija Podjetja «REMONT» Zuzemberk — v likvidaciji

### Tri nove dojenjske razglednice

Te dni so prišle na trg tri nove dojenjske barvne razglednice: pogled na simpozij-ski razstavnji prostor s staro cerkvijo v Kostanjevici, skupina Belokranjcev v narodnih nošah in motiv iz zdravilišča v Čateških Toplicah. Vse tri fotografije je posnel Niko Paulič iz Novega mesta, dopisnice je založil Kompas v Ljubljani, tiskala pa Triglav-ska tiskarna.

## RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN, poročila od 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

**PETEK, 20. AVGUSTA**: 8.05 Zabuvalci, 9.00 Pionirski tednik, 9.30 Iz narodne zakladnice, 10.35 Naš podlistek — Alberto Moravia: Poročno potovanje — II, 11.15 Nimaš prednost! 12.05 Slovenski samospevi, 12.30 Kmetijski nasveti — Tone Gorše: Kako je s preskrbo za namiznim grozdem, 14.05 »Planšarska svatba« . . . 15.20 Napotki za turiste, 15.25 Zabavni intermezzo, 15.30 Partizanske pesmi jugoslovanskih narodov, 17.05 Koncert po željah poslušalcev, 18.15 Revija slovenskih vokalnih solistov, ansamblov in orkestror zabavne glasbe, 20.00 Lahka glasba, 21.00 Petnajst minut s ansambлом Weekend, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih, 22.10 V svetu jazz.

**SOBOTA, 21. AVGUSTA**: 8.05 Domače pesmi in napetvi, 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani Anto Staničič: Sunica — II, 9.30 Igrajo tuje pihalne godbe, 10.15 Pesmi in ples iz Jugoslavije, 11.15 Nimaš prednost! 12.05 Sopranistka L. Prica v dveh Verdijevih operah, 12.30 Kmetijski nasveti — Vet. Miha Ledinek: Organizacija selektoje živine pri rejuh kooperantih v ptujstvem okolju, 14.05 Drobne skladbe za solista, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Zabav-

ni intermezzo, 17.05 Gremo v kino, 17.35 Iz baleta Ohridska legenda S. Hrističa, 18.15 Melodije tega tedna, 18.45 S knjižnega trga, 20.00-22.00 V soboto zvečer s plesom — vmes ob 20.30 Henry Cecil: Obe plati postave, 6. epizoda: Pri belem dnevu, 22.10 Oddaja za naše izseljence.

**NEDELJA, 22. AVGUSTA**: 7.15 »Zabuvalci gore — zaumeli lesi« . . . 8.05 Mladinska radijska igra, Lado Kopecki: Na pomoč kradem, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I, 10.00 Se pomnite, tovarši! . . . Svetozar Zupančič: Dachau — strašno ime, 11.45 Nedeljska reportaža, 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II, 13.30 Za našo vas, 15.30 Humoreska tega tedna, M. Svanderlik: Značaj, 16.00-19.00 Nedeljsko športno popoldne, 20.00 Mojstrske partiture, 21.10 Melodije raznih narodov, 10. oddaja: Na severu Evrope od Nizozemske do Finske, 22.10 Godala v noči.

**PONEDELJEK, 23. AVGUSTA**: 8.05 Ansambel Borisa Franka, in trio Avgusta Stanka, 9.00 Za mlade radovedneže: Sprehajam se po svetu, 10.15 Pesmi Jakova Gotovca, 10.35 Naš podlistek I, Shaw: Ljubozne v temni ulici — I, 11.15 Nimaš prednost! 12.05 Igrata violončelista Antonio Janigro in Pablo Casals, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Vilko Štern: Vpliv novih ekonomskih ukrepov in spre-

membe v poljedelstvu, 14.05 S poti po Romuniji . . . 15.20 Zabavni intermezzo, 17.05 Koncert ob 17.05. Operni koncert, 18.45 Novo v znanosti, 21.05-23.00 Skupni program JRT — Studio Zagreb. Z letošnjega festivala v Dubrovniku.

**TOREK, 24. AVGUSTA**: 8.05 Od melodije do melodije, 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani Anto Staničič: Sunica — II, 9.30 Zvoki iz studia 14, — 11.15 Nimaš prednost! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Ciril Remic: Najnovejši izsledki v mehanizaciji v gozdni proizvodnji, 14.05 Skladatelj Mendelssohn govori — spored komorne glasbe, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 V terek na svidenje! 17.05 Koncert ob 17.05, 18.45 Na mednarodnih križpotih, 20.20 Radijska igra Luigi Silori: Barake, 22.10 S popevkami po svetu.

**SREDA, 25. AVGUSTA**: 8.05 Lepe melodije, 9.00 Svet skozi sončna očala, 9.30 Zabavali vas bodo ansambli: Mojmir Sepe, Jože Privšek in Jože Kampač, 10.30 Clovek in zdravje, 11.15 Nimaš prednost! 12.05 Prizori iz opere Car in tesar Alberta Lortzinga, 12.30 Kmetijski nasveti — Ferdo Šepetave: Plesman bizelskih vin, 15.20 Zabavni intermezzo, 17.05 Koncert ob 17.05, 18.15 Iz fonoteke Radia Koper, 20.00 Giuseppe Verdi: Traviata, opera v truh delanjih, 22.10 Od popevke do popevke.

**CETRTEK, 26. AVGUSTA**: 8.05 Dopoldanski domači pèle-mèle, 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani, Anto Staničič:

Sunica II, 9.30 Poljska zabavna glasba, 10.15 Popularne arije z našimi opernimi pevci, 11.15 Nimaš prednost! 12.05 Bruno Bjelinski: Mediteranska simfonija, 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Brane Matičič: Kdaj je treba začeti namakati posamezne poljsčine, 14.05 Drobne skladbe Lucijana Marije Škerjanca, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Igrajo tuje pihalne godbe, 17.05 Koncert ob 17.05, — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napetvi, 21.00 Lirika skozi čas Angleški in nemški romantiki, 22.10 Plesna glasba.

## RADIO BREŽICE

**PETEK, 20. avgusta**: 20.00 do 21.15 — obvestila in glasbena oddaja, Izbrali ste sami.

**NEDELJA, 22. AVGUSTA**: 10.30 — Poročila iz naše občine — Nekatera vprašanja gospodarske reforme v brežiški komunni in polletna realizacija v proizvodnji ter kmetijstvu — Obnašaj se spodobno: O obiskih — uvod. — Za naše kmetovalce — Igramo vam domače višje — Reportaža z obiska pri obveznikih predvojaške vzgoje na Orešju — Turistične novice — Pozor, nimaš prednost! — Pogovor s poslušalci — Obvestila in spored naših kinematograf, 13.05 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

**TOREK, 24. AVGUSTA**: 20.00 — Ne smemo pozabiti — Od torka do torka v brežiškem kinu — Sportni komentar — Obvestila — Glasbena oddaja: Igra vam kvartet Tomasič.

## DOLENJSKI LIST se za

## nazaj ni nič podražil!

Prejšnji teden smo vam, dragi naročniki in bralci našega lista, podrobno obrazložili, kako nizka je bila doslej naročnina in zaradi katerih vzrokov smo morali povečati vaš prispevek za naš skupni pokrajinski tednik. Predstavili smo vam tudi obračun naročnine za 1965, kar pa so mnogi naši bralci prezrili ali pa si to reč po svoje tolmačili. Tako nam je že v petek pisal naročnik B.J. iz Cerklj ob Krki tole:

»Takoj ko sem prebral članek o podražitvi Dolenjskega lista, se vam moram oglasiti z nekaj vrsticami. Upam, da ne boste hudi name, saj vedno pravimo, da je kritika zdrava. Kakor pišete, se bo naš časnik podražil na 2000 dinarjev. Strinjam se s tem! Nikakor pa se ne morem strinjati s tem, da boste s septembrom pobirali po 1400 dinarjev, to je tako rekoč tudi za nazaj. Zdi se mi, da bi bilo pravilno, da do podražitve velja stara cena, od podražitve dalje pa nova. Mislim, da je tako prav. Lepo vas pozdravljam in po možnosti prosim za odgovor v prihodnji številki lista...«

Tako tov. B.J. iz Cerklj, ki pa vendarle nima prav: na 8. strani zadnje številke smo razložili:

za prvo polletje 1965 ste že plačali 600 din naročnine; za julij 1965 velja stara cena: 100 dinarjev. Podražitev je nastopila šele s 1. avgustom (od tega dneva dalje nam je začela tiskarna pošiljati nove račune, od 27. julija dalje pa so dražje tudi druge, že večkrat našteje stvari, materiali in usluge oz. delo). Podražitev velja torej samo za mesece avgust — december, za 5 mesecev letošnjega leta, kar znaša 5 x 260 dinarjev = 1300 dinarjev.

Kaj bo torej plačal naročnik, ki je imel v redu poravnano naročnino za I. polletje? Za julij 100 din in za čas od avgusta do konca decembra 1300 din oz. skupaj za drugo polletje 1400 dinarjev. List se je torej zares podražil šele s 1. avgustom in velja nova naročnina samo za čas od 1. avgusta do konca leta! Potemtakem bo vsak redni naročnik prispeval letos za svoj izvod domačega časnika 2000 dinarjev, kar pomeni v primerjavi s staro celoletno naročnino, ki je znašala 1200 din, da se je Dolenjski list podražil resnično le za 800 din. Če bi izračunali podražitev v odstotkih, je do dinarja tolikšna kot pri DELU oz. podobna vsem drugim pokrajinskim tednikom v Sloveniji.

Vse naročnike lista zato prosimo, da pazljivo še enkrat preberejo objavo o obračunu naročnine na 1. strani današnje številke.

## UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

## KMETIJSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER V CELJU

razpisuje

### VPIS V DVOLETNO POKLICNO SADRARSKO ŠOLO V KRŠKEM

Kandidati naj pošljejo prijave najkasneje do 30 avgusta upravi šole v Krškem.

Prošnji naj prilože tudi spričevalo o dokončani osnovni šoli in zdravniško spričevalo.

## DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA V LJUBLJANI — prej Dopisna šola

vpisuje v:  
— **TEHNIŠKO SOLO** strojne, elektriške, lesno-industrijske in kemijske stroke  
— **EKONOMSKO SOLO**  
— **DVOLETNO ADMINISTRATIVNO SOLO**  
— **OSNOVNO SOLO ZA ODRASLE** — 5. do 8. razred in v razne tečaje, ki jih organizira zavod za potrebe delovnih organizacij.

Dopisni pouk je kombiniran s slušnim. Prijave in pojasnila dobijo kandidati na sedežu zavoda v Ljubljani, Parmova 39.

Vpisovanje bo do 15. septembra.

## DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, France Grivec, Miloš Jakopec, Marjan Moškon, Jožica Tepey in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtrek — Posamezna številka 60 din — Letna naročnina 2000 din, polletna 1000 din; plačilna je vnaprej. Za inozemstvo: 3750 din oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Časopisno podjetje DELO v Ljubljani.